

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه و سر فصل دروس

دوره کارشناسی ناپیوسته
روانشناسی و آموزش کودکان استثنائی

گروه هماهنگی تربیت معلم

مصوب ششصد و چهل و نهمین جلسه شورای برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مورخ ۱۳۸۶/۷/۷

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته روانشناسی و آموزش کودکان استثنائی

گروه: گروه هماهنگی تربیت معلم کمیته تخصصی:

رشته: روانشناسی و آموزش کودکان استثنائی گرایش: —

دوره: کارشناسی ناپیوسته کد رشته: —

شورای برنامه ریزی در ششصد و چهل و نهمین جلسه مورخ ۱۳۸۶/۷/۷ براساس طرح دوره کارشناسی ناپیوسته روانشناسی و آموزش کودکان استثنائی که توسط گروه هماهنگی تربیت معلم تهیه شده و به تایید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته روانشناسی و آموزش کودکان استثنائی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها وموسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۶/۷/۷ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ناپیوسته روانشناسی و آموزش کودکان استثنائی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره ششصد و چهل و نهمین جلسه شورای برنامه ریزی مورخ ۸۶/۷/۷
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته روانشناسی و آموزش کودکان
استثنائی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته روانشناسی و آموزش

کودکان استثنائی که از طرف گروه پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به

تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره ششصد و چهل و نهمین جلسه شورای برنامه ریزی مورخ ۸۶/۷/۷ در
مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته روانشناسی و آموزش کودکان
استثنائی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر ~~مسئول~~ ~~رأی~~
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر رجبعلی پوررضی
دبیر شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

(۲)

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

مقدمه

فصل اول : مشخصات کلی

۳	۱- تعریف و هدف
۳	۲- اهمیت و ضرورت.....
۳	۳- نقش و توانایی : توانایی های تخصصی.....
۴	۴- طول دوره و شکل نظام
۴	۵- واحدهای درسی
۴	- عمومی
۴	- تربیتی.....
۴	- پایه.....
۴	- تخصصی.....
۴	- انتخابی.....
۴	- جمع واحدها.....
۵	۶- عناوین مواد امتحانی و ضرایب آنها.....
۵	۷- دروس جبرانی و پیش نیاز دانشگاهی.....

فصل دوم : برنامه

۱. جدول های درسی:

۶	- جدول درس های عمومی.....
۶	- جدول درس های تربیتی.....
۶	- جدول درس های پایه
۸	- جدول درس های تخصصی.....
۹	- جدول درس های اختیاری

۲- جدول درس های پیش نیاز: ۱۰

۳. جدول پیشنهادی ارایه دروس در نیمسال ها..... ۱۱-۱۴

فصل سوم: سرفصل های درس

- سرفصل دروس عمومی..... ۱۵-۲۰

- سرفصل دروس تربیتی..... ۲۱-۳۲

- سرفصل دروس پایه..... ۳۳-۴۶

- سرفصل دروس تخصصی..... ۴۷-۷۸

- سرفصل دروس انتخابی..... ۷۹-۱۰۰

امروزه یکی از معیارهای پیشرفت و بالندگی نظام های آموزشی در جهان توجه به آموزش و پرورش و توان بخشی دانش آموزان با نیازهای ویژه در جامعه می باشد. که اخیراً در قالب عادی سازی و فراگیر سازی آموزشی این گروه از دانش آموزان در مدارس عادی تبلور یافته است. براساس آمارهای موجود حدود ۱۰ درصد از دانش آموزان به نوعی نیاز ویژه در آموزش دارند که بالغ بر ۳ درصد آنها الزاماً نیاز به آموزش های خاص دارند. شناخت و رفع نیازهای ویژه این گروه از دانش آموزان وظیفه خطیری است که به طور اعم به عهده مدیران و به طور اخص به عهده معلمان آن جامعه است. در این راستا تربیت نیروهای مورد نیاز در آموزش و پرورش استثنایی همچون سرپرستان آموزشی، مربیان پرورشی، مربیان تربیت بدنی ... آشنا به خصوصیات و نیازهای دانش آموزان استثنایی نیز از اهمیت خاصی برخوردار است. بر این اساس برنامه کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی با عنایت به رویکرد عادی سازی و همچنین توجه به نیازهای مختلف مراکز آموزشی استثنایی در زمینه تأمین نیروهای انسانی تهیه و تدوین گردید.

در تربیت نیروی انسانی مورد نیاز توجه به دو مؤلفه حائز اهمیت بود:

الف- آشنا ساختن معلمان استثنایی با خصوصیات و نیازهای گروه های مختلف کودکان و دانش آموزان استثنایی به طوری که بتوانند پاسخگوی نیاز آموزش و پرورش، خاصه در مناطق کم جمعیت (این گروه از دانش آموزان علی رغم محدودیت تعداد از نظر نوع معلولیت و مشکل نیز متنوع هستند) باشند.

ب) فارغ التحصیلان رشته های چهارگانه (ناشنوا، نابینا، کم توان ذهنی و ناسازگار) مراکز تربیت معلم استثنایی در رشته دوره کارشناسی خویش نیز معلومات بیشتری را کسب نمایند. به عبارت دیگر علاوه بر آنکه با خصوصیات و نیازهای دیگر گروه های استثنایی آشنا می شوند، به افزایش دانش در زمینه رشته تخصصی خود نیز نائل آیند.

در این برنامه فارغ التحصیلان دوره های کاردانی تربیت معلم استثنایی و همچنین فارغ التحصیلان دوره کاردانی آموزش ابتدایی با حداقل ۳ سال سابقه کار با دانش آموزان استثنایی پس از موفقیت در آزمون ورودی به این دوره راه یافته و با نیازهای آموزشی و توان بخشی گروه های مختلف کودکان و دانش آموزان استثنایی آشنا خواهند شد.

فصل اول

مشخصات کلی برنامه دوره کارشناسی ناپیوسته تربیت معلم در رشته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

۱- تعریف و هدف

برنامه دوره کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی در ادامه با برنامه کاردانی تربیت معلم کودکان استثنایی (عقب مانده ذهنی، نابینا و نیمه بینا، ناشنوا و نیمه شنوا و ناسازگار) و براساس اصول و ضوابط حاکم بر برنامه های مصوب گروه هماهنگی تربیت معلم شورای عالی برنامه ریزی تنظیم شده است. این مجموعه یکی از مجموعه های آموزش عالی علمی- کاربردی است. هدف از برگزاری دوره کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی افزایش دانش و مهارت و نگرش معلمان کودکان استثنایی در زمینه آموزش، پرورش و توان بخشی مطلوب این گروه از کودکان و دانش آموزان است.

۲- اهمیت و ضرورت

کودکان و نوجوانان سرمایه های واقعی و آینده سازان هر کشوری می باشند. براساس آمارهای مجامع معتبر علمی حدود ۱۰ تا ۱۲ درصد از کودکان و دانش آموزان سنین تحصیل به گونه ای نیازمند بهره گیری از برنامه های آموزش و پرورش ویژه می باشند. با توجه به هرم سنی و جوان بودن جامعه ما رقم تقریبی این گروه از دانش آموزان بالغ بر یک و نیم میلیون نفر می شود. از طرف دیگر برنامه های آموزشی و توان بخشی ویژه در جهان دائماً در حال تغییر و تحول است که این موضوع اهمیت و ضرورت تربیت نیروهای انسانی متخصص که بتوانند هدایت برنامه های آموزشی و توان بخشی کودکان و دانش آموزان با نیازهای ویژه را به عهده بگیرند، دو چندان می کند. در تهیه مجموعه حاضر بیش از هر چیز به نیاز معلمان کودکان و دانش آموزان با نیازهای ویژه جهت رویارویی و تقلیل مشکلات آنها توجه و تأکید شده است.

۳- نقش و توانایی

- توانایی های تخصصی

انتظار می رود فارغ التحصیلان پس از اتمام دوره کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی توانایی و مهارت های زیر را به دست آورند:

- ۱- کمک به شناسایی، ارزیابی و تشخیص نیازهای کودکان و دانش آموزان استثنایی
- ۲- هدایت و اجرای برنامه های آموزشی، پرورشی و توان بخشی کودکان و دانش آموزان استثنایی
- ۳- مشارکت در فرآیند مداخله بهنگام در آموزش و توان بخشی کودکان استثنایی
- ۴- آشنایی با شیوه های نوین آموزش و پرورش استثنایی و اجرای آن

۵- آموزش خانواده و راهنمایی والدین کودکان و دانش‌آموزان استثنایی

۶- ایجاد نگرش مثبت نسبت به توانمندی‌های کودکان و دانش‌آموزان استثنایی در اولیاء و مربیان دانش‌آموزان عادی

۷- تلاش در جهت عادی‌سازی کودکان و دانش‌آموزان استثنایی

۸- تلاش در جهت توسعه آموزش تلفیقی و فراهم‌سازی زمینه‌های آموزش فراگیر برای کودکان و دانش‌آموزان استثنایی

۹- ادامه‌ی تحصیل در رشته‌هایی که فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی علوم تربیتی گرایش کودکان استثنایی و نیز روان‌شناسی کودکان استثنایی مجاز به ادامه تحصیل در دوره کارشناسی ارشد می‌باشند.

۴- طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ناپیوسته روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی ۲ سال (چهار نیمسال متوالی) است. نظام آموزشی، واحدی بوده و دروس به صورت نظری، نظری- عملی و یا کارگاهی عرضه می‌شود. طول هر نیمسال تحصیلی (۱۶) هفته می‌باشد.

۵- تعداد و نوع واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی ۷۸ واحد می‌باشد. از این تعداد، دروس عمومی و تربیتی ۱۸ واحد، دروس پایه ۱۵ واحد، دروس تخصصی ۳۲ واحد

و دروس انتخابی ۶ واحد به شرح زیر خواهد بود:

- دروس عمومی ۱۲ واحد

- دروس تربیتی ۱۱ واحد

- دروس پایه ۱۵ واحد

- دروس تخصصی ۳۲ واحد

- دروس انتخابی ۶ واحد

جمع واحدها ۷۶ واحد

۶- شرایط اختصاصی برای ورود به رشته

شرایط ورود به این دوره با مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مطابقت دارد.

۱- فارغ التحصیلان دوره‌های کاردانی تربیت معلم کودکان استثنایی

۲- فارغ التحصیلان دوره‌های کاردانی آموزش ابتدایی با حداقل ۳ سال سابقه آموزشی در آموزشگاه‌های

استثنایی

۳- پذیرفته شدن در آزمون ورودی و مصاحبه

۷- عناوین مواد امتحانی و ضرایب آنها

ضریب ۲

۱- زبان خارجه

ضریب ۳

۲- دروس تربیتی شامل: الف) روان شناسی تربیتی ، ب) کلیات روش ها و فنون تدریس

ج) سنجش و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی ، د) کاربرد مواد آموزشی

ضریب ۴

۳- دروس تخصصی

شامل:

الف- ویژگی ها و مسایل کودکان استثنایی

ب- زبان و تحول آن

ج- آموزش و پرورش کودکان عقب مانده ذهنی

د- آموزش و پرورش نابینایان و نیمه بینایان

ه- بهداشت روانی و مسائل خانواده

۸- دروس جبرانی و پیش دانشگاهی

پذیرفته شدگانی که حد نصاب نمره را در بعضی از مواد امتحانی کسب نکرده‌اند و یا سایر دروس

مندرج در جدول دروس جبرانی و پیش‌نیاز دانشگاهی را در دوره کاردانی نگذرانده‌اند ملزم به گذراندن آنها

مطابق آیین‌نامه آموزشی دوره کاردانی و کارشناسی می‌باشند.

فصل دوم : برنامه

۱- جدول های درسی :

- جدول درس های عمومی

- جدول درس های تربیتی

- جدول درس های پایه

- جدول درس های تخصصی

- جدول درس های اختیاری

۲- جدول درس های پیش نیاز

۳- جدول پیشنهادی آرایه دروس در نیمسال ها

جدول دروس عمومی دوره کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

پیش نیاز	ساعت درس و نحوه ارایه			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	معارف اسلامی (از مجموعه دروس تاریخ تمدن اسلامی)	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	معارف اسلامی (از مجموعه دروس آشنایی با منابع اسلامی)	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	معارف اسلامی (از مجموعه دروس مبانی نظری اسلام)	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	معارف اسلامی (از مجموعه دروس انقلاب اسلامی)	۴
-	۳۲	۳۲	-	۱	تربیت بدنی (۲)	۵
-	۴۸	-	۴۸	۳	زبان خارجه (انگلیسی)	۶
-	۲۰۸	۳۲	۱۷۶	۱۲	جمع	

تذکر : پذیرفته شدگانی که دروس بهداشت و محیط زیست و جمعیت و تنظیم خانواده را در دوره کاردانی

نگذرانیده اند باید این دروس را علاوه بر جدول فوق بگذرانند.

جدول دروس تربیتی دوره کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

پیش نیاز	ساعت درس و نحوه ارایه			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۴۸	-	۴۸	۳	اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۱۰
اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی برنامه ریزی درسی	۱۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	سازمان و مدیریت در آموزش و پرورش	۱۲
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	روش تحقیق با تأکید بر علوم تربیتی	۱۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	تعلیم و تربیت اسلامی	۱۴
-	۳۳۶	۶۴	۲۷۲	۱۱	جمع	

جدول دروس پایه دوره کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

پیش نیاز	ساعت درس و نحوه ارایه			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	آمار توصیفی	
	۳۲	-	۳۲	۲	آمار استنباطی	
زبان خارجی	۳۲	-	۳۲	۲	متون زبان تخصصی	
-	۴۸	-	۴۸	۳	روان شناسی رشد	
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	کاربرد نرم افزارهای رایانه ای در آموزش	
مبانی برنامه ریزی درسی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	راهبردهای تدریس در آموزش و پرورش استثنایی	
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	آزمون های روانی - تحصیلی	
-	۲۸۸	۹۶	۱۹۲	۱۵	جمع	

جدول دروس تخصصی دوره کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

پیش نیاز	ساعت درس و نحوه آرایه			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
روان شناسی رشد	۳۲	-	۳۲	۲	آموزش و پرورش پیش دبستانی کودکان استثنایی	
	۳۲	-	۳۲	۲	آموزش خانواده و راهنمایی والدین کودکان استثنایی	
-	۶۴	۳۲	۳۲	۳	روش های بازپروری حسی - حرکتی	
-	۶۴	۳۲	۳۲	۳	اختلالات رفتاری و روش های اصلاح رفتار*	
۱- مبانی برنامه ریزی درسی ۲- الگوهای تدریس در آموزش ویژه	۴۸	۳۲	۱۶	۲	تحلیل محتوای کتاب های درسی و روش تدریس آنها	
آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال شنیداری	۶۴	۳۲	۳۲	۳	توان بخشی زبان و گفتار	
-	۳۲	-	۳۲	۲	ناتوانی های یادگیری	
-	۳۲	-	۳۲	۲	آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال شنیداری*	
-	۳۲	-	۳۲	۲	آموزش و پرورش و توان بخشی* کودکان با اختلال بینایی	
-	۳۲	-	۳۲	۲	آموزش و پرورش و توان بخشی* کودکان عقب مانده ذهنی	
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	کاربرد هنر در آموزش و پرورش استثنایی	
آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان عقب مانده ذهنی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	روش های باز پروری اجتماعی	
-	۳۲	-	۳۲	۲	آموزش و پرورش استثنایی در جهان	
-	۸۰	۶۴	۱۶	۳	طراحی و مطالعه مسایل یادگیری و آموزش	
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	اختلالات روانی - حرکتی	
	۶۵۴	۲۸۸	۳۶۶	۳۲	جمع	

* درس اختلال رفتاری و روش های اصلاح رفتار دو جلسه در هفته تدریس می گردد.

* با توجه به نوع گرایش دانشجویان در دوره کاردانی دانشجویی می بایست دو درس از سه درس ستاره دار غیر دروس مربوط به گرایش کاردانی خود را انتخاب نماید.

جدول دروس انتخابی دوره کارشناسی ناپیوسته روان شناسی و آموزش کودکان استثنایی

پیش نیاز	ساعت درس و نحوه ارایه			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	روان شناسی کودکان عقب مانده ذهنی	
	۳۲	-	۳۲	۲	توان بخشی حرفه ای	
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	بریل پیشرفته*	
-	۳۲	-	۳۲	۲	روان شناسی کودکان نابینا و نیمه بینا	
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	تحرک و جهت یابی پیشرفته*	
توان بخشی زبان و گفتار	۴۸	۳۲	۱۶	۲	روش محاوره در زبان آموزی	
-	۳۲	-	۳۲	۲	زبان آموزی و روش های ارتباطی	
آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال شنیداری	۳۲	-	۳۲	۲	ارزیابی و توان بخشی شنوایی	
اختلالات رفتاری و روش های اصلاح رفتار	۳۲	-	۳۲	۲	بازی درمانی	
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	طراحی فعالیت های آموزشی و توان بخشی	
-	۳۲	-	۳۲	۲	رسانه های آموزشی	
ناتوانی های یادگیری	۳۲	-	۳۲	۲	نارساخوانی و نارسانویسی	
-	۳۲	-	۳۲	۲	روان شناسی و آموزش کودکان تیزهوش و خلاق	
-	۳۲	-	۳۲	۲	روان شناسی اسلامی	

- دانشجویان موظفند در طول دوره ۶ واحد از دروس پیشنهادی بالا را به عنوان دروس انتخابی بگذرانند .
 * تنها دانشجویانی که در دوره کاردانی دروس بریل (۱) و (۲) و تحرک و جهت یابی را گذرانده اند می توانند این دروس را انتخاب نمایند.

جدول دروس جبرانی و پیش نیاز دانشگاهی دوره کارشناسی ناپیوسته

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
	زبان خارجه	۲	۳۲	۳۲	-
	دروس تربیتی جبرانی	۴	۹۶	۴۸	-
	ویژگی ها و مسایل کودکان استثنایی	۲	۳۲	۳۲	-

جدول پیشنهادی ارایه در نیمسال اول

پیش نیاز	ساعت درس و نحوه ارایه			تعداد واحد	نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	معارف اسلامی (از مجموعه دروس تاریخ تمدن اسلامی)	۱
-	۳۲	-	۲	۲	معارف اسلامی (از مجموعه دروس مبانی نظری اسلام)	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	مبانی برنامه ریزی درسی	۳
-	۴۸	-	۴۸	۳	روان شناسی رشد	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	الف- آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال شنیداری	۵ ۶ ۶
-	۳۲	-	۳۲	۲	ب- آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال بینایی	
-	۳۲	-	۳۲	۲	ج- آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان عقب مانده ذهنی	
-	۳۲	-	۳۲	۲	آموزش خانواده و راهنمایی با والدین کودکان استثنایی	۷
-	۳۲	-	۳۲	۲	آمار توصیفی	۸
-	۳۲	۳۲	-	۱	تربیت بدنی	۹
-	۳۰۴	۳۲	۳۷۲		جمع	

- در ترم اول واحد انتخابی ارایه نمی شود.

- پیشنهاد می شود دانشجویان قبل از هر ترم درس انتخابی ترم بعدی خود را مشخص نمایند.

- از سه عنوان درس ردیف های ۴ و ۵ دو عنوان درس انتخاب خواهد شد.

جدول پیشنهادی آرایه دروس در نیمسال دوم

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت درس و نحوه آرایه			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	تاریخ اسلام	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	اصول و فلسفه آموزش و پرورش	۳	۴۸	-	۴۸	-
۳	راهبردهای تدریس در آموزش و پرورش استثنایی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	مبانی برنامه ریزی درسی
۴	ناتوانی‌های یادگیری	۲	۳۲	-	۳۲	-
۵	متون زبان تخصصی	۲	۳۲	-	۳۲	زبان خارجی
۶	آزمون های روانی - تحصیلی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-
۷	آمار استنباطی	۲	۳۲	-	۳۲	-
	جمع	۱۵	۲۰۸	۶۴	۲۷۲	-
	دروس انتخابی					
۱	روان شناسی کودکان عقب مانده ذهنی	۲	۳۲	-	۳۲	
۲	روان شناسی کودکان نابینا و نیمه بینا	۲	۳۲	-	۳۲	
۳	زبان آموزی و روش های ارتباطی	۲	۳۲	-	۳۲	-
۴	رسانه های آموزشی	۲	۳۲	-	۳۲	-
۵	روان شناسی و آموزش و پرورش کودکان تیزهوش و خلاق	۲	۳۲	-	۳۲	-
	جمع	۱۷				

تذکره:

دانشجو می تواند تنها یک درس از دروس انتخابی را در هر نیمسال انتخاب نماید.

جدول پیشنهادی آرایه دروس در نیمسال سوم

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت درس و نحوه آرایه			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	روش تحقیق با تأکید بر علوم تربیتی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-
۲	روش های بازپروری حسی- حرکتی	۳	۳۲	۳۲	۶۴	-
۳	تحلیل محتوای کتاب های درسی و روش تدریس آنها	۲	۱۶	۳۲	۴۸	۱- مبانی برنامه ریزی درسی ۲- راهبردهای تدریس در آموزش و پرورش استثنایی
۴	اختلالات رفتاری و روش های اصلاح رفتار	۳	۳۲	۳۲	۶۴	-
۵	توان بخشی زبان و گفتار	۳	۳۲	۳۲	۶۴	آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال شنیداری
۶	آموزش و پرورش استثنایی در جهان	۲	۳۲	-	۳۲	-
	جمع	۱۵	۱۶۰	۱۶۰	۳۲۰	
	دروس انتخابی					
۱	توان بخشی حرفه ای	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	نارساخوانی و نارسانویسی	۲	۳۲	-	۳۲	ناتوانی های یادگیری
۳	تحرك و جهت یابی پیشرفته	۲	۱۶	۳۲	۴۸	
۴	ارزیابی و توان بخشی شنوایی	۲	۳۲	-	۳۲	آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال شنیداری
	جمع	۱۷				

جدول پیشنهادی ارایه دروس در نیمسال چهارم

ردیف	نام درس	تعداد واحد	ساعت درس و نحوه ارایه			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱	معارف اسلامی (از مجموعه دروس انقلاب اسلامی)	۲	۳۲	-	۳۲	-
۲	سازمان و مدیریت در آموزش و پرورش	۲	۳۲	-	۳۲	-
۳	کاربرد نرم افزار رایانه ای در آموزش	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-
۴	کاربرد هنر در آموزش و پرورش استثنایی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-
۵	آموزش و پرورش پیش دبستانی کودکان استثنایی	۲	۳۲	-	۳۲	روان شناسی رشد
۶	روش های بازپروری اجتماعی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان عقب مانده ذهنی
۷	طراحی و مطالعه مسایل یادگیری و آموزش	۳	۱۶	۶۴	۸۰	-
۸	اختلالات روانی - حرکتی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-
	جمع	۱۷	۱۷۶	۱۹۲	۳۶۸	
	دروس انتخابی					
۱	بریل پیشرفته	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-
۲	بازی درمانی	۲	۳۲	-	۳۲	اختلالات رفتاری و روش های اصلاح رفتار
۳	روش محاوره در زبان آموزی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	زبان آموزی و روش های ارتباطی
۴	طراحی فعالیت های آموزشی و توان بخشی	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-
	جمع	۱۹				

فصل سوم

سرفصل دروس

نام درس: معارف اسلامی (از مجموعه دروس تاریخ تمدن اسلامی)

تعداد واحد: ۲ (۳۲ ساعت)

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

سرفصل دروس: مطابق با سرفصل‌های مصوب وزارت علوم و تحقیقات و فناوری

نام درس: معارف اسلامی (از مجموعه دروس آشنایی با منابع اسلامی)

تعداد واحد: ۲ (۳۲ ساعت)

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

سرفصل دروس: مطابق با سرفصل‌های مصوب وزارت علوم و تحقیقات و فناوری

نام درس: معارف اسلامی (از مجموعه دروس مبانی نظری اسلام)

تعداد واحد: ۲ (۳۲ ساعت)

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

سرفصل دروس: مطابق با سرفصل‌های مصوب وزارت علوم و تحقیقات و فناوری

نام درس: معارف اسلامی (از مجموعه دروس انقلاب اسلامی)

تعداد واحد: ۲ (۳۲ ساعت)

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

سرفصل دروس: مطابق با سرفصل‌های مصوب وزارت علوم و تحقیقات و فناوری

نام درس : تربیت بدنی (۲)

کد درس:

تعداد واحد: ۱ (۳۲ ساعت)

نوع واحد: عملی

پیش نیاز : تربیت بدنی (۱)

هدف: اهداف درس تربیت بدنی (۲) به شرح زیر است:

۱. ایجاد فرصت مناسب ورزشی برای کسب تجارت فردی و گروهی برای وصول به اهداف تربیت بدنی و

ورزش

۲. آشنایی و یادگیری فنون و مقررات یکی از ورزش های پایه

۳. آشنایی و یادگیری فنون و مقررات یکی از ورزش های گروهی یا انفرادی متداول در دانشگاه با توجه

به امکانات موجود

سرفصل دروس: (هفته ای ۲ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی)

درس تربیت بدنی عمومی طبیعتاً نظری - عملی است دانشجویان در ضمن مشارکت در ورزش های پایه و

گروهی و انفرادی با مفاهیم زیر آشنا می شوند:

- رفتار فردی و اجتماعی در محیط ورزش

- موضوع ایمنی و بهداشت در محیط ورزش

- رابطه ورزش با تغذیه و افزایش یا کاهش وزن بدن

- عوامل تهدید کننده قلب و عروق و رابطه آنها با ورزش

- فریبی و عوارض آن

- آشنایی با فنون و مقررات ورزشی

- دو و میدانی، ژیمناستیک ، شنا

- فوتبال ، والیبال ، بسکتبال ، هندبال ، تنیس روی میز ، بدمینتون

- کوهنوردی ، تنیس ، اسکی، ورزش های رزمی و ...

نام درس : زبان خارجی

کد درس :

تعداد واحد : ۳ (۴۸ ساعت)

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز : ندارد

هدف : کسب مهارت در خواندن و درک مفاهیم متون خارجی به منظور آماده ساختن دانشجو برای فرا گرفتن متون نیمه تخصصی .

سرفصل دروس :

مروری بر ساختارها و واژگان زبان در حد دوره دبیرستان - خواندن متون مختلف در سطح ۳۵۰۰ واژه

متداول - تأکید بر مهارت های یادگیری شامل :

الف) نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دایره المعارف

ب) واژگان سازی

ج) نگارش رئوس مطالب

د) خلاصه نویسی

هـ) متون مختلف سریع خوانی

و) معرفی و تمرین الگوی پیچیده ساختاری در قالب متون نیمه تخصصی مربوطه به هر رشته

ز) شناخت و استفاده از واژگان نیمه تخصصی در قالب متون مربوطه در سطح ۳۰۰۰ واژه به بالا

ح) تمرین های ساده جهت معادل سازی واژگان نیمه تخصصی و برگردان جمله و بند به زبان فارسی

نام درس: اصول و فلسفه آموزش و پرورش

تعداد واحد و نوع واحد: ۳ واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

ساعات اجرا: ۳ ساعت در هفته (۵۱ ساعت در طول یک نیمسال)

اهداف آموزشی:

پس از پایان این درس دانشجو - معلم :

- ۱- با کلیات و مبانی فلسفی آموزش و پرورش آشنا می شود.
- ۲- با بینش ها و مکتب های فلسفی که در تعیین اهداف نظام های آموزش و پرورش مؤثرند آشنا می شوند و ضعف و قوت آنها را درک می کند.
- ۳- با اصول آموزش و پرورش و ارتباط آن با فلسفه تعلیم و تربیت آشنا می شود.

سرفصل های درس:

فصل اول : کلیات فلسفه آموزش و پرورش

- تعریف آموزش و پرورش
- تعریف فلسفه و فرق آن معارف دیگر
- تعریف و موضوع فلسفه آموزش و پرورش
- رابطه ی فلسفه آموزش و پرورش با شناخت علمی و تعلیم و تربیت

فصل دوم : مبانی فلسفی

- بحث شناخت از جنبه فلسفی آن: انواع شناخت ، منابع شناخت
- بحث ارزش ها از جنبه فلسفی آن: نظام ارزش ها ، انواع ارزش ها ، ارتباط ارزش ها با اخلاق و آموزش

و پرورش

فصل سوم : مکاتب مهم فلسفه آموزش و پرورش و نقد آنها

- تعریف مکتب و چگونگی به وجود آمدن آن
- مکتب تصور گرایی (ایده آلیسم) : مبانی فکری، شناخت و ارزش ها از دیدگاه این مکتب و نقد آن
- مکتب واقع گرایی (رئالیسم) : مبانی فکری، شناخت و ارزش ها از دیدگاه این مکتب و نقد آن
- مکتب عمل گرایی (پراگماتیسم) : مبانی فکری، شناخت و ارزش ها از دیدگاه این مکتب و نقد آن
- مکتب هستی گرایی (اکزیستانسیالیسم) : مبانی فکری ، شناخت و ارزش ها از دیدگاه این مکتب و نقد آن

آن

فصل چهارم : اصول آموزش و پرورش

- تعریف اصل و روش در آموزش و پرورش
- رابطه اصول آموزش و پرورش با فلسفه ، هدف ها و روش های آموزش و پرورش
- مبانی فلسفی ، علمی و عقیدتی اصول آموزش و پرورش
- اصول آموزش و پرورش از لحاظ فلسفی : نظریه های مهم (افلاطون ، روسو، کرشن اشتاینر ، دیوئی)
- اصول آموزش و پرورش از لحاظ علمی: اصول از لحاظ روان شناسی ، اصول از لحاظ جامعه شناسی

منابع:

- ابراهیم زاده، عیسی - فلسفه تربیت (فلسفه آموزش و پرورش) انتشارات دانشگاه پیام نور - دی ۱۳۶۸
- شریعتمداری، علی - اصول و فلسفه تعلیم و تربیت - انتشارات امیر کبیر - ۱۳۶۷
- شریعتمداری، علی - فلسفه تعلیم و تربیت - انتشارات امیر کبیر - ۱۳۶۶
- شریعتمداری، علی - اصول تعلیم و تربیت - انتشارات دانشگاه تهران - ۱۳۶۵
- شکوهی، غلامحسین - مبانی و اصول آموزش و پرورش - انتشارات آستان قدس رضوی - ۱۳۶۸
- نلر - (نویسنده) بازرگان، فریدون (مترجم) - آشنایی با فلسفه آموزش و پرورش - انتشارات دانشگاه

تهران

نام درس : مبانی برنامه ریزی درسی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

ساعات اجرا: ۲ ساعت در هفته (۳۲ ساعت در طول یک نیمسال)

پیش نیاز : اصول و فلسفه آموزش و پرورش و کلیات روش ها و فنون تدریس

هدف:

پس از پایان این درس، دانشجو - معلم با تأثیر مبانی فلسفی، روانی و اجتماعی تعلیم و تربیت در شکل گیری اهداف، ساختار و محتوای برنامه‌های درسی دوره ی ابتدایی، راهنمایی و متوسطه آشنا شده و ارتباط و ویژگی های آنها را بشناسد.

سرفصل های درس

فصل اول : کلیات

- مفهوم و تعریف برنامه ریزی درسی
- مفهوم و تعریف برنامه ریزی آموزشی
- تفاوت برنامه ریزی درسی و برنامه ریزی آموزشی

فصل دوم : تأثیر مبانی فلسفی تعلیم و تربیت در تهیه برنامه های درسی

- تأثیر فلسفه ی اجتماعی و نظام ارزش ها در برنامه های درسی
- مکاتب عمده ی فلسفی (ایده‌آلیسم، رئالیسم و پراگماتیسم) و تأثیر دیدگاههای آنها در برنامه‌های درسی

فصل سوم: تأثیر مبانی اجتماعی تعلیم و تربیت در تهیه برنامه های درس

- مفهوم مبانی اجتماعی و عناصر تشکیل دهنده ی آن
- خانواده، سازمان دهی اجتماعی و تأثیر آنها در برنامه ریزی درسی
- فرهنگ و عناصر تشکیل دهنده ی آن و تأثیر آن بر برنامه های درسی

- مسائل اجتماعی و تأثیر آنها در برنامه های درسی
- (مسائل زیست محیطی، مسائل جمعیتی، ارتباطات و ...)

فصل چهارم: مبانی روانی در تهیه برنامه های درسی

۱. یافته های روان شناسی رشد و تأثیر آن در برنامه ی درسی
 - ۱-۱- توجه به سطح رشد شناختی، عاطفی و جسمانی دانش آموز
 - ۱-۲- نیازها و تکالیف رشد دانش آموز
 - ۲- تأثیر نظریه های یادگیری در شکل گیری برنامه های درسی
 - ۲-۱- تأثیر نظریه های رفتار گرایان بر برنامه های درسی (از جمله آموزش برنامه ای)
 - ۲-۲- تأثیر نظریه های شناختی بر برنامه های درسی (از جمله برنامه های مبتنی بر حل مساله و اکتشافی)
 - ۳- انگیزش در یادگیری و نقش آن در برنامه های درسی

فصل پنجم: اصول و مراحل شکل گیری برنامه های درسی

- عناصر برنامه ی درسی
- فرآیند طراحی، تولید و اجرا و ارزش یابی برنامه ی درسی
- بررسی نیازها و انتخاب هدفها
- انتخاب و سازمان دهی محتوا و روش های یاددهی - یادگیری
- اجرا و ارزش یابی
- انواع برنامه های درسی
- انواع برنامه های درسی (موضوع محور- شاگرد محور- فرآیند محور - مسأله محور)

فصل ششم: آشنایی با برنامه های درسی آموزش عمومی

- اهداف و انتظارات برنامه های آموزش عمومی
- ساخت و بافت برنامه های درسی دوره ی ابتدایی و راهنمایی تحصیلی و ارتباط آنها با یکدیگر
- محتوای برنامه های درسی دوره ی آموزش عمومی (چرایی و تقدم و تأخر دروس و محتوای آنها)

فصل هفتم: آشنایی با برنامه های درسی دوره ی متوسطه (دیپرستان)

- اهداف و انتظارات برنامه های درسی دوره ی متوسطه
- ساخت و بافت و ارتباط آموزش عمومی و آموزش متوسطه
- شاخه ها و رشته های تحصیلی در دوره ی متوسطه

منبع اصلی:

تألیف خواهد شد.

سایر منابع:

۱- برنامه ریزی درسی برای تدریس و یادگیری بهتر - سیلور و الکساندر - ترجمه: غلامرضا خوبی نژاد -

انتشارات آستان قدس رضوی - ۱۳۷۲

۲- جامعه و تعلیم و تربیت - تألیف علی شریعتمداری - انتشارات مشعل اصفهان

۳- مقدمات برنامه ریزی آموزشی و درسی - تألیف محمد حسن پروند - انتشارات صحیفه ۱۳۶۹

دروس تربیتی

نام درس: سازمان و مدیریت در آموزش و پرورش

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

ساعات اجرا: ۲ ساعت در هفته (۳۲ ساعت در طول یک نیمسال)

پیش نیاز: ندارد

اهداف کلی :

پس از گذراندن این درس دانشجو - معلم

الف) با مبانی علمی مدیریت و رهبری در آموزش و پرورش آشنا شده و به اهمیت و کاربرد مفاهیم، اصول و

نظریه های علمی در مدیریت آموزشی پی می برد.

ب) با سازمان و قوانین آموزش و پرورش ایران آشنا می شود.

سرفصل های درس

فصل اول: نظام آموزش و پرورش

- اهمیت و ضرورت آموزش و پرورش
- پیدایی نظام های نوین آموزش و پرورش
- نگاهی به تاریخ نوین آموزش و پرورش در ایران
- اهداف آموزش و پرورش
- ویژگی های آموزش و پرورش در جهان امروز
- مدیریت و سازمان آموزش و پرورش
- تعریف مدیریت و رهبری آموزشی

فصل دوم : مفاهیم و اصول سازمان و مدیریت

- ویژگی های سازمان
- تعریف سازمان
- تعریف مدیریت
- مفاهیم کلاسیک و جدید مدیریت
- برنامه ریزی ، سازمان دهی ، هدایت و نظارت
- بوروکراسی و ویژگی های آن

فصل سوم : رهبری آموزشی

- مرور مفاهیم رهبری و نظریه های آن، رهبری و مدیریت آموزشی
- مسائل ویژه رهبری در آموزش و پرورش

فصل چهارم: مدیریت در آموزش و پرورش

- مدیریت برنامه آموزشی
- مدیریت امور کارکنان آموزشی
- مدیریت امور دانش آموزان
- مدیریت اداری و مالی در آموزش و پرورش
- مدیریت مدارس
- کنترل و ارزیابی در سازمان های آموزشی

فصل پنجم: سازمان و قوانین آموزش و پرورش در ایران

- پیدایی و تحول نظام نوین آموزش و پرورش در ایران
- مبانی قانونی سازمان آموزش و پرورش در ایران
- قانون اساسی، قوانین مهم آموزش و پرورش
- سازمان وزارت آموزش و پرورش
- سازمان مناطق آموزشی
- سازمان مدارس
- تحولات جدید در ساختار و مدیریت نظام آموزشی ایران

منبع اصلی: تألیف خواهد شد.

سایر منابع:

- ۱- مقدمات مدیریت آموزشی - تألیف: علی علاقه بند
- ۲- اصول مدیریت آموزشی - تألیف: علی علاقه بند
- ۳- سازمان و مدیریت آموزش و پرورش - تألیف: مصطفی عسگریان - انتشارات امیرکبیر
- ۴- سازمان و مدیریت آموزش و پرورش - تألیف: احمد صافی - انتشارات سمت

نام درس : روش تحقیق در علوم تربیتی

تعداد واحد : ۲ (یک واحد عملی و یک واحد نظری)

پیش نیاز : سنجش و اندازه گیری پیشرفت تحصیلی

ساعات اجرا: ۴۸ ساعت (۱۶ ساعت نظری ، ۳۲ ساعت عملی)

نوع واحد : نظری / عملی

هدف: آشنایی با روش‌های تحقیق در علوم انسانی (آموزش و پرورش) پس از پایان این درس: دانشجو- معلم با روش‌های تحقیق در آموزش و پرورش آشنا شده و یک نمونه طرح تحقیق تهیه و ارائه می نماید.

فصل اول: ویژگی های روش تحقیق در علوم انسانی

- مقدمه

- تعریف تحقیق :

- تحقیق بنیادی

- تحقیق کاربردی

- اهداف تحقیق در علوم انسانی

- انتخاب و تنظیم موضوع تحقیق

- منابع و مراجع برای انتخاب موضوع تحقیق

الف) استفاده از تجارب شخصی

ب) استنتاج از نظریه ها

ج) استفاده از متون مربوط به موضوع

۱- نحوه بیان مسأله تحقیق

- ۲- انواع متغیرها و تعریف عملیاتی آنها
- ۳- نحوه تنظیم سوالات ویژه تحقیق
- ۴- تعریف فرضیه و انواع آن
- ۵- اشتباهات رایج در تنظیم موضوع تحقیق
- ۶- ویژگی های یک تحقیق علمی

فصل دوم : نظری اجمالی به انواع روش های تحقیق در علوم انسانی

- مقدمه
- تحقیق تاریخی
- تحقیق توصیفی
- تحقیق موردی و زمینه ای
- تحقیق زمینه یاب
- تحقیق تداومی و مقطعی
- تحقیق همبستگی و همخوانی
- تحقیق علمی یا پس از وقوع
- تحقیق تجربی (تجربی حقیقی و شبه تجربی)

فصل سوم: روش های نمونه برداری و جمع آوری اطلاعات

- مقدمه
- جمع آوری اطلاعات از طریق مشاهده
- انواع مشاهده
- معایب روش مشاهده
- محاسن روش مشاهده
- نکاتی که رعایت آنها اعتبار روش مشاهده را بالا می برد.
- جمع آوری اطلاعات از طریق مصاحبه

- انواع مصاحبه
 - محاسن روش مصاحبه
 - معایب روش مصاحبه
- نکاتی که رعایت آنها اعتبار روش مصاحبه را بالا می برد .
- جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه
 - انواع پرسشنامه
 - نکاتی که رعایت آنها اعتبار پرسشنامه را بالا می برد
 - جمع آوری اطلاعات از طریق استفاده از کتابخانه و چگونگی فیش برداری
 - روش های مطالب هدف دار برای فیش برداری
 - روش های ثبت
 - فیش نویسی یا فیش برداری

فصل چهارم: چگونگی تنظیم و نوشتن یک رساله (پروژه تحقیقی)

- مقدمه
- اصول تنظیم و تدوین مطالب
- طرح تحقیق
- ادبیات و پیشینه تحقیق
- روش انجام تحقیق
- یافته ها و تجزیه و تحلیل آنها
- نتیجه گیری و پیشنهادها
- رعایت اصول نگارش تحقیق
- اصول استفاده از منابع و مأخذ

فعالیت علمی: دانشجو حداقل یک طرح تحقیق به صورت متوالی و همراه با پیشرفت در این درس تهیه کرده و ارایه و دفاع می نماید.

منبع اصلی:

نادری- عزت اله و سیف نراقی ، مریم «روش تحقیق و چگونگی ارزیابی آن در علوم انسانی با تأکید بر علوم تربیتی» تهران: انتشارات بدر (تجدید نظر سوم) چاپ ششم ۱۳۷۳

سایر منابع:

۱- نادری ، عزت اله و سیف نراقی، مریم «راهنمای عملی فراهم سازی طرح تحقیق» تهران: انتشارات

بدر، چاپ سوم ۱۳۷۳

۲- هومن ، حیدرعلی: پایه های پژوهش در علوم رفتاری

۳- بست جان (ترجمه نرگس طالقانی ، حسن پاشا شریفی) ، روش تحقیق در علوم انسانی

نام درس : تعلیم و تربیت اسلامی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد: نظری

ساعات اجرا:

پیش نیاز: —

اهداف کلی :

هدف آشنایی دانشجویان به نظام تعلیم و تربیت اسلام است که از صدر اول تاکنون و مکتب و تعلیم و تعلم و برنامه و تحقیقات داشته است و اکنون حوزه های علمیه قم و نجف نمودار وجود آن نظام اند . آشنایی با هدف ها و روش ها و اصول تربیت بر اساس وحی و قرآن کریم و سنت رسول ا. (ص) و ائمه معصومین و نظرات علمای اسلام که درس خوانده اند و تدریس کرده و آثار علمی پدید آورده اند .

اخذ ارشادات و هدایت از تعالیم عایه اسلام بطوری که دانشجویان ضمن شرکت در این درس معرفت به نفس و معرفت به خداوند حاصل نمایند . به تزکیه نفسانی مبادرت ورزد و خود را در خدمت خداپرستان قرار دهد .

سرفصل دروس : (۳۲ ساعت)

هدف های تربیتی اسلام

- پرستش خدا هدف اساسی تربیتی
- تقوی
- استقلال فرد
- احترام به انسان
- مسئولیت فرد
- تغییر رفتار انسان
- ویژگی های تربیتی اسلام
- روش عبادات

- روش پرورش خرد
- روش تلقین علم و عمل
- روش توأم ساختن ایمان و عمل
- روش عقلانی در تربیت اسلامی
- روش امر به معروف و نهی از منکر
- جهاد یک روش قاطع تربیتی
- روش پاداش و تنبیه
- توبه یک روش تربیتی
- تربیت از طریق ذکر مثل
- روش پرورش روان

منابع :

۱- تعلیم و تربیت در اسلام و شهید مرتضی مطهری

۲- روش تربیتی اسلام - محمد قطب ترجمه سید محمد جعفری

۳- فلسفه تربیتی اسلام : فاضل جمالی ترجمه غلامرضا سعیدی

۴- تعلیم و تربی اسلامی و دکتر علی شریعتمداری

نام درس آمار توصیفی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعات تدریس : در هفته ۲ ساعت

هدف درس: دانشجو در پایان این درس ضمن آشنایی با مبانی و کسب مهارت های لازم در انجام محاسبات آماری ، با کاربرد آنها در پژوهش های تربیتی و روان شناسی نیز آشنا می شود.

سرفصل ها:

بخش اول - آمار توصیفی

- مفاهیم اساسی در آمار
- توزیع های فراوانی
- ارایه داده ها به صورت ترسیمی (رسم نمودارها و منحنی ها)
- شاخص های گرایش مرکزی
- شاخص های پراکندگی ، کجی و کشیدگی
- احتمالات
- توزیع بهنجار
- مقادیر سنجش و روابط بین متغیرها (همبستگی)
- نمونه گیری و انواع آن

نام درس : آمار استنباطی

تعداد واحد: ۲ واحد نظری

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

ساعات تدریس: در هفته ۲ ساعت

هدف درس : دانشجو در پایان این درس ضمن آشنایی با مبانی و کسب مهارت های لازم در انجام محاسبات آماری، با کاربرد آنها در پژوهش های تربیتی و روان شناسی نیز آشنا می شود.

سرفصل ها:

آزمون فرضیه ها : میانگین ها

تجزیه و تحلیل فراوانی ها : آزمون خی دو

معناداری تفاوت بین دو نسبت مستقل

معناداری تفاوت بین همبسته

معناداری تفاوت بین واریانس های مربوط به نمونه های مستقل

معناداری تفاوت بین واریانس های همبسته

English Text in Special Education

Exceptional Children Texts

Credit hours: ۲ credit

Purpose

The purpose of this course is to familiarize teacher training college students with crucial special education terms. Students are expected to get familiar with reading and understanding from context methods in this course. The following topics are suggested for teaching in this course.

۱. Exceptional children
۲. Behavior disorders
۳. Moderate, severe , and profound handicaps
۴. Emotionally disturbed and socially maladjusted children
۵. Trainable mentally retarded
۶. Educable mentally retarded
۷. Mildly mentally retarded
۸. Speech disorders
۹. Visual impairments
۱۰. Hearing impairments
- * ۱۱. Issues in mainstreaming and inclusive education
- * ۱۲. Issues in assessment and early intervention

نام درس: روان شناسی رشد

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

ساعت تدریس: سه ساعت در هفته

هدف کلی: دانشجویان در این درس ضمن فراگیری مقدماتی در زمینه موضوع، هدف و روش‌های روان شناسی رشد با عوامل مؤثر در رشد و همچنین تئوری‌های عمده رشد در ابعاد مختلف آشنا می‌شوند.

سرفصل‌های درس:

فصل اول: کلیات

- تعریف رشد
- تاریخچه مطالعه رشد
- اصول رشد
- عوامل مؤثر بر رشد

فصل دوم: رشد شناختی

- دیدگاه پیاژه در رشد شناختی
- دیدگاه پردازش اطلاعات در رشد شناختی
- رشد ادراک و توجه
- رشد حافظه و حل مسأله
- رشد فراشناخت

فصل سوم: رشد عاطفی - روانی

- دیدگاه روان تحلیل گری
- دیدگاه اریکسون
- دیدگاه بالبی (دلبستگی)
- رشد هیجان ها
- رشد خودپنداره

فصل چهارم: رشد اخلاقی

- تعریف رشد اخلاقی
- جنبه های مختلف رشد اخلاقی (جنبه شناختی و جنبه عاطفی)
- دیدگاه کلبگ در رشد اخلاقی
- دیدگاه پیاژه در رشد اخلاقی

فصل پنجم: رشد نقش جنسی

- مفهوم نقش جنسی
- نقش آموزی جنسیتی
- هویت جنسی
- رفتار نقش جنسیتی
- پذیرش نقش جنسیتی
- درک جنسیت در سنین مختلف

فصل ششم: رشد اجتماعی

- اهمیت رشد اجتماعی
- روابط اجتماعی
- دیدگاه های رشد اجتماعی
- مراحل رشد اجتماعی

فصل هفتم: رشد زبان

- اهمیت رشد زبان
- عوامل مؤثر بر رشد زبان
- مراحل رشد زبان

نام درس : کاربرد نرم افزارهای رایانه‌ای در آموزش

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد : یک واحد نظری معادل یک ساعت در هفته و یک واحد عملی شامل سه ساعت در هفته معادل ۱۶

کارگاه

پیش نیاز : ندارد

ساعات تدریس: ۴ ساعت در هفته

هدف درس: دانشجویان در پایان این درس ضمن آشنایی با سیستم های عامل DOS و windows و شبکه Internet باید بتوانند نرم افزارهای تحت ویندوز را نصب نموده و کاربری برخی از نرم افزارها را (مانند word و ...) بدانند. همچنین باید قادر به برقراری ارتباط با یک سرویس دهنده اینترنت بوده و بتوانند از پایگاه‌های اطلاعاتی اینترنت اطلاعات مورد نیاز خود را جست و جو نمایند.

سرفصل های درس : (نظری)

۱- مقدمه

۲- آشنایی با سیستم عامل Dos

۲-۱- نحوه نگهداری اطلاعات (Fileing) (پرونده)

۳- آشنایی با سیستم عامل windows

۳-۱- تاریخچه

۳-۲- بهینه سازی ابزارهای جانبی (Mouse ، Modem ، CD Rom ، ...)

۳-۳- مجتمع سازی و Integration و Implimentation

۳-۴- محضرخانه (Registry)

۳-۵- نرم افزارهای تحت ویندوز

۳-۶- control panel

۳-۷- منوها و انتخاب ها

۳-۸- انواع نرم افزارهای تحت ویندوز

۳-۸-۱- نرم افزارهای کاربردی (word، واژه پردازها و ...)

۳-۸-۲- نرم افزارهای برنامه نویسی

۳-۸-۳- نرم افزارهای مرور گر اینترنت

۳-۹- کار با پرونده ویندوز

۴- اینترنت

۴-۱- تاریخچه

۴-۲- نحوه اتصال (connect) ، مفاهیم، سرویس دهنده، (provider) و سرویس گیرنده

۴-۳- پست الکترونیک (Email)

۴-۴- پایگاه اطلاع رسانی (SMTP، POP۳ ، ماهواره ، Dish)

۴-۵- نحوه جست و جو و آشنایی با موتورهای جست و جو

۴-۶- انواع پایگاه های اطلاع رسانی از نظر تنوع

«کارگاهها»

۱- کارگاه DOs

۱-۱- دستورات خطی

۱-۲- دستورات Batch

۲- کارگاه ۱ windows

۲-۱- ورود و خروج

۲-۲- محتویات صفحه (مفاهیم Desktop , My computer , My Document , Favorite , Breaface)

۳- کارگاه ۲ windows

۳-۱- ابزارهای جانبی

۳-۲- کنترل پانل (control panel) کل محتویات به جز

(Add/removeprogram, Network, ADD New Hardware)

۴- کارگاه ۳ windows

۴-۱- موارد باقی مانده control panel

۴-۲- نرم افزارهای داخلی windows (به جز System Tools)

۵- کارگاه ۴ windows

۵-۱- System Tools

۵-۲- مفاهیم Cliboard

۵-۳- مفاهیم خرابی هاردیسک

۶- کارگاه ۵ windows

۶-۱- واژه پردازهای windows (word pad , Not pad)

۶-۲- واژه پردازهای تحت windows (word office)

۷- کارگاه ۶ windows

۷-۱- مفاهیم برنامه نویسی ویژوال Visual (فرم ، دکمه، منوی انتخابی)

۷-۲- انواع برنامه های برنامه نویسی ویژوال

۸- کارگاه ۷ windows

۸-۱- شبکه

۸-۲- پروتوکل های ارتباطی

۹- کارگاه اینترنت ۱

۹-۱- اتصال به یک سرویس دهنده از طریق Modem

۹-۲- اتصال به یک سرویس دهنده از طریق شبکه محلی (LAN)

۹-۳- محاسبه مقدار Data مصرفی

۱۰- کارگاه اینترنت ۲

۱۰-۱- اتصال به پایگاه های مختلف

۱۰-۲- مفاهیم (web, ftp, ...) و ...

۱۱- کارگاه اینترنت ۳

۱۱-۱- آموزش موتورهای جست و جو

۱۱-۱-۱- Yahoo

۱۱-۱-۲- Altavista

۱۲- کارگاه اینترنت ۴

۱۲-۱- ارسال و دریافت E. mail

۱۲-۲- نرم افزار out look (مختصراً)

۱۳- کارگاه اینترنت ۵

جست و جوی موضوعی مقالات از طریق پایگاه های اطلاعاتی مختلف

۱۴- کارگاه اینترنت ۶

جست و جوی افراد از طریق پایگاه های اطلاعاتی مختلف

۱۵- کارگاه اینترنت ۷

جست و جوی کمپانی ها و ... از طریق پایگاه های اطلاعاتی مختلف

هر کارگاه در سه جلسه برگزار می گردد.

نام درس: راهبردهای تدریس در آموزش و پرورش استثنایی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: مبانی برنامه ریزی درسی

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته

هدف درس: دانشجویان پس از گذراندن این درس با راهبردهای تدریس برای بالا بردن سطح یادگیری دانش آموزان آشنا می شوند.

سرفصل های درس:

فصل اول: چیرگی آموزی و آموزش مستقیم

- مبانی نظری و مفاهیم اساسی آن
- روش های چیرگی آموزی و آموزش مستقیم
- کاربرد آن در آموزش دانش آموزان با نیازهای ویژه

فصل دوم: مدل سازی و آموزش مهارت های اجتماعی

- مبانی نظری و مفاهیم اساسی آن
- روش های مدل سازی و کاربرد آن در آموزش مهارت های اجتماعی

فصل سوم: آموزش شناختی و فراشناختی

- مبانی نظری و مفاهیم وابسته آن
- تکنیک های آموزش شناختی و فراشناختی
- کاربرد آن در آموزش دانش آموزان با نیازهای ویژه

فصل چهارم: آموزش یاری همسالان

- مفاهیم اساسی آن
- برنامه‌های آموزشی
- کاربرد آن در آموزش کودکان با نیازهای ویژه

فصل پنجم: یادگیری تعاونی

- مفاهیم اساسی آن
- روش‌ها و برنامه‌های یادگیری تعاونی

کار عملی: اجرای یکی از الگوهای فوق توسط دانشجو یا گروهی از دانشجویان با استفاده از کتب درسی دوره

ابتدایی با نظر استاد مربوطه

نام درس: آزمون های روانی - تخصصی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

ساعت درس: دو ساعت در هفته

هدف درس: دانشجویان در این درس با آزمون های روانی و تحصیلی و نحوه بکارگیری آنها در شرایط و موقعیت های مختلف تحصیلی آشنا می شوند. می توانند نتایج آزمون ها را تعبیر و تفسیر نمایند و بر مبنای نتیجه آزمون ها آموزش و مداخله خود را مطرح نمایند.

سرفصل های درس:

۱- آزمون و انواع آن

۲- تاریخچه مختصری از تحول آزمون ها و روش های آزمون سازی

۳- ویژگی روان سنجی آزمون ها

- روایی آزمون ها

- پایایی و اعتبار آزمون ها

- هنجار یابی آزمون ها

۴- گزارش نتایج آزمون ها

- نمره استاندارد

- رتبه درصدی

- میانگین و انحراف معیار

۵- اجرای آزمون ها

۶- زمینه‌های کاربردی آزمون‌ها

۶-۱- آزمون‌های هوش

- تعریف هوش

- آزمون‌های گروهی

- آزمون‌های انفرادی

۶-۲- آزمون‌های پیشرفت تحصیلی

- آزمون‌های ریاضی

- آزمون‌های خواندن

- آزمون‌های نوشتن

- آزمون‌های املاء

- سیاهه‌های معلم ساخته

۶-۳- آزمون‌های رفتار انطباقی

- آزمون‌های واینلند

- آزمون‌های رفتار انطباقی (انجمن نواقص ذهنی)

۶-۴- آزمون‌های عاطفی- رفتاری (هیجانی)

- آزمون راتر

- آزمون کانرز

نام درس: آموزش و پرورش پیش دبستانی کودکان استثنایی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: روان شناسی رشد

ساعت تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف کلی: دانشجویان در پایان این درس ضمن آشنایی با تاریخچه ، ضرورت و اهداف آموزش قبل از دبستان کودکان استثنایی با محتوا و شیوه های آموزش به این کودکان از هر گروه آشنا می شوند.

سرفصل های درس :

فصل اول: کلیات

- تاریخچه آموزش و پرورش پیش از دبستان کودکان استثنایی در ایران و جهان
- ضرورت آموزش و پرورش پیش از دبستان برای کودکان استثنایی
- اهداف آموزش و پرورش پیش از دبستان برای کودکان استثنایی
- روش های آموزشی ویژه دوره پیش از دبستان

فصل دوم: آموزش پیش از دبستان کودکان آسیب دیده شنوایی

- مروری بر ویژگی ها و مسایل کودکان دچار نقص شنوایی در دوره پیش از دبستان
- آشنایی با محتوای کلی آموزش پیش از دبستان کودکان دچار نقص شنوایی
- آشنایی با ویژگی های محیطی و فضاهای آموزشی پیش از دبستان کودکان دچار نقص شنوایی
- آشنایی با روش قصه گویی و شعر خوانی در زبان آموزی

- معرفی زبان آموزی به عنوان محور اصلی آموزش پیش از دبستان کودکان دچار نقص شنوایی و معرفی رویکردهای عمده در زبان آموزی به این کودکان
- جایگاه تعامل طبیعی در زبان آموزی به کودکان دچار نقص شنوایی
- جایگاه محاوره مستمر در زبان آموزی به کودکان دچار نقص شنوایی

فصل سوم: آموزش پیش از دبستان کودکان کم توان ذهنی

- مروری بر ویژگی ها و مسایل کودکان کم توان ذهنی در دوره پیش از دبستان
- آشنایی با محتوای کلی آموزش پیش از دبستان کودکان کم توان ذهنی و معرفی فرآیندهای آموزشی
- آشنایی با ویژگی های محیطی و فضاهای آموزشی پیش از دبستان کودکان کم توان ذهنی
- آشنایی با روش های آموزشی پیش از دبستان کودکان کم توان ذهنی راهبردهای (چند حسی، کاربردی و ...)
- کاربرد مواد آموزشی پیش از دبستان برای کودکان کم توان ذهنی
- آشنایی با مهارت های اجتماعی و خودیاری
- آشنایی با مهارت های پرورش حواس و مهارت های حرکتی
- آشنایی با زبان آموزی و فعالیت های مربوط به رشد زبان پیش از دبستان کودکان کم توان ذهنی
- آشنایی با فعالیت های پیش از خواندن و نوشتن ریاضی

فصل چهارم: آموزش پیش از دبستان کودکان آسیب دیده بینایی

- مروری بر ویژگی ها و مسایل کودکان نابینا و نیمه بینای دوره پیش از دبستان
- آشنایی با محتوای کلی آموزش پیش از دبستان کودکان نابینا و نیمه بینا
- آشنایی با فضا و وسایل آموزشی پیش از دبستان کودکان نابینا و نیمه بینا
- آشنایی با روش های آموزشی پیش از دبستان کودکان نابینا و نیمه بینا
- آشنایی با تحرک و جهت یابی در کودکان نابینا و نیمه بینا
- آشنایی با پرورش حواس کودکان نابینا و نیمه بینا در روند آموزش پیش از دبستان

- آشنایی با مهارت‌های کلامی - اجتماعی

- آشنایی با مفاهیم و اطلاعات عمومی

فصل پنجم: ارایه راهکارهای عملی

- ارایه دو نمونه محتوای سازمان دهی شده پیش از دبستان ویژه کودکان ناشنوا

- ارایه دو نمونه محتوای سازمان دهی شده پیش از دبستان ویژه کودکان کم توان ذهنی

- ارایه دو نمونه محتوای سازمان دهی شده پیش از دبستان ویژه کودکان نابینا و نیمه بینا

تذکره: با توجه به محدودیت ساعت این درس و آموزش مستقل نوآموزان استثنایی در پایه آمادگی، تأکید این

است واحد درسی بر محتوای آموزشی دوره آمادگی این نوآموزان می باشد. ضمناً به دلیل اینکه آموزش کودکان

استثنایی از بدو تولد تا ۴ سال به همراه آموزش خانواده صورت می گیرد، لذا این مبحث در درس آموزش

خانواده و راهنمایی والدین کودک استثنایی مطرح گردیده است.

نام درس: آموزش خانواده و راهنمایی والدین کودکان استثنایی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

ساعت تدریس: دو ساعت در هفته

هدف: دانشجویان در پایان این درس، ضمن فراگیری روش‌ها و فنون راهنمایی و مشاوره با والدین کودکان استثنایی با حالات هیجانی - شناختی والدین، ویژگی‌ها و روش‌های آموزش به این گروه والدین نیز آشنا می‌شوند.

سرفصل‌های درس:

فصل اول:

- تعریف راهنمایی و مشاوره
- اهمیت و ضرورت راهنمایی و مشاوره (برای والدین کودکان استثنایی)
- ویژگی‌های فردی مشاوران
- آشنایی با مسایل، نگرش‌ها و رفتار والدین نسبت به معلولیت فرزندانشان
- آشنایی با اهمیت و ارزشی کار گروهی با والدین
- آشنایی با برنامه‌ریزی و نحوه برگزاری کارگاه‌های آموزشی برای والدین (سازماندهی و شکل کارگاه‌ها)
- مهارت‌های لازم برای راهنمایی گروه
- ارزیابی کارگاه والدین
- برنامه‌های ارتباط والدین (حمایت والدین از یکدیگر، دوره آموزش والدین به والدین، نقش راهنما و سازمان‌دهی برنامه)
- گروه‌های حمایتی

فصل دوم:

- ضرورت آموزش به مادران کودکان استثنایی (بدو تولد تا ۴ سالگی)
- ویژگی ها و روش های آموزش به والدین کودکان استثنایی (انعطاف پذیری در زمان، مکان، سن، معیارهای پذیرش، محتوا)
- نکات قابل استفاده در آموزش به والدین کودکان استثنایی
- معرفی عناوین آموزش به والدین کودکان استثنایی (نابینا، ناشنوا، کم توان ذهنی)

فصل سوم:

- رایه دو نمونه راهنمای علمی آموزش به والدین کودکان آسیب دیده شنوایی (از بدو تولد تا ۴ سالگی)
- رایه دو نمونه راهنمای علمی آموزشی به والدین کودکان کم توان ذهنی (از بدو تولد تا ۴ سالگی)
- رایه دو نمونه راهنمای علمی آموزشی به والدین آسیب دیده بینایی (از بدو تولد تا ۴ سالگی)

دروس تخصصی

نام درس: روش های بازپروری حسی - حرکتی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته

هدف درس: آشنایی با اختلالات حسی- حرکتی کودکان و روش های اصلاح و بازتوانی این اختلالات

سرفصل های درس:

فصل اول

- آشنایی با قشر حسی مغز و ارتباط آن با داده های محیطی
- آشنایی با قشر حرکتی مغز و ارتباط آن با داده های محیطی

فصل دوم

- رشد رفلکس ها و ارتباط آن با رشد سیستم اعصاب مرکزی
- رشد رفلکس ها و ارتباط آن با رشد سیستم اعصاب حرکتی

فصل سوم

- شناخت مراحل رشد حسی- حرکتی
- یادگیری حرکتی Motorlearnig

فصل چهارم

- اختلال حرکتی و اختلالات همراه با مشکلات حرکتی
- رشد تصور بدنی Body image از دیدگاه حسی - حرکتی

فصل پنجم

راهکارهایی جهت تقویت مهارت های درکی - حرکتی به ویژه در افراد مبتلا به مشکلات جسمی - حرکتی و

عقب مانده ذهنی

- تمرین های ادراکی - حرکتی و بازپروری حسی - حرکتی
- تعادل و سیستم وستیبولار
- بازی و بازپروری حسی - حرکتی
- یکپارچگی حسی و بازپروری حسی - حرکتی
- فعالیت های روزمره زندگی ADL

پیشنهاد کار عملی: دانشجو در کلاس و مراکز کاردرمانی تحت پوشش سازمان های بهزیستی و آموزش و

پرورش کودکان استثنایی روش های بازپروری حسی - حرکتی را مشاهده نموده و گزارش مورد تهیه نماید.

دروس تخصصی

نام درس: اختلالات رفتاری و روش‌های اصلاح رفتار

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

ساعت تدریس: دو ساعت در هفته به اضافه کار عملی

هدف درس: هدف از این درس آشنایی با دانشجویان یا اختلالات عاطفی - رفتاری رایج در بین کودکان و دانش‌آموزان استثنایی و نیز روش‌های تغییر و اصلاح رفتار آنان می‌باشد.

سرفصل‌های درس:

بخش اول: اختلالات رفتاری کودکان

فصل اول: کلیات

- تاریخچه‌ی اختلالات رفتاری کودکان
- تعریف اختلالات رفتاری کودکان
- شیوع اختلالات رفتاری کودکان

فصل دوم: نظریه‌های مربوط به اختلالات رفتاری کودکان

- نظریه‌ی بیولوژیکی / فیزیولوژیکی
- نظریه‌ی روان‌پویایی
- نظریه‌ی یادگیری رفتاری / اجتماعی
- نظریه‌ی شناختی - رفتاری
- نظریه‌ی مربوط به سازمان خانواده

فصل سوم طبقه بندی و ارزیابی

الف) سیستم های طبقه بندی

D.S.M -

I.C.D -

G.A.P -

- کوای و پیترسون

- اشتباخ

ب) ارزیابی جامع

- ارزیابی عملکرد جسمی

- ارزیابی شخصیتی - رفتاری

- ارزیابی هوشی - تحصیلی

- ارزیابی عملکردی

فصل چهارم: برخی از انواع اختلالات رفتاری کودکان

- اختلالات ارتباطی (لکنت زبان و ...)

- اختلالات نافذ مربوط به رشد (اوتیسم، شیزوفرنی کودکان و ...)

- اختلال کمبود توجه / بیش فعالی

- اختلال سلوک (پرخاشگری، دزدی، دروغ گویی و ...)

- بی اعتنایی مقابله‌ای

- اختلالات تغذیه‌ای

- اختلالات تیک

- اختلالات دفع (بی اختیاری ادرار، بی اختیاری مدفوع و ...)

- اختلالات خلقی

- اختلالات اضطرابی

- سایر اختلالات دوران نوزادی، کودکی و نوجوانی (اضطراب جدایی، سکوت مرضی انتخابی و ...)

بخش دوم: روش های اصلاح رفتار

فصل پنجم: برنامه تغییر رفتار

- تعیین رفتار آماج
- تعریف عملیاتی از رفتار آماج
- بیان هدف برنامه
- ثبت رفتار و رسم نمودار
- انتخاب روش تغییر رفتار

فصل ششم: روش های تغییر رفتار مبتنی بر رویکرد رفتارگرایی

- تقویت مثبت
- تقویت منفی
- خاموشی تدریجی
- غرقه سازی
- حساسیت زدایی منظم
- اقتصاد پته‌ای
- جریان شکل‌دهی رفتار
- روش زنجیره سازی رفتار
- روش مدل‌سازی

فصل هفتم: روش های تغییر رفتار مبتنی بر رویکرد شناختی

- درمان منطقی - هیجان الیس
- شناخت درمانی بک
- روش آموزش به خود دستور دادن مایکنبام
- روش حل مسأله

پیشنهاد کار عملی: پس از آشنایی با مباحث نظری دانشجوی موظف است حداقل یک دانش‌آموز دارای اختلال رفتاری را شناسایی کرده و مراحل ارزیابی، تشخیص و روش‌های مناسب تغییر و اصلاح رفتار را عملاً تجربه نماید.

دروس تخصصی

نام درس: تحلیل محتوای کتاب‌های درسی و روش تدریس آنها

ویژه (کارشناسی ناپیوسته)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری- کارگاهی (یک واحد نظری + یک واحد کارگاهی)

پیش‌نیازی یا هم‌نیاز: مبانی برنامه‌ریزی درسی

ساعات تدریس: ۴ ساعت (۱ ساعت نظری + ۳ ساعت کارگاهی)

هدف‌های آموزشی:

در پایان این درس دانشجو معلمان :

۱- با ساختار برنامه درسی مورد نظر (هدف‌ها، محتوا، روش‌های یاددهی- یادگیری ، روش‌های ارزشیابی پیشرفت یادگیری ، مواد آموزشی ویژه برنامه و ...) آشنا می‌شوند.

۲- با روش‌های تحلیل محتوای کتاب درسی و سازمان‌دهی مجدد آن برای تدریس و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی آشنا می‌شوند.

۳- با روش‌های تدریس اختصاصی درس آشنا می‌شوند و آن‌ها را در عمل به کار می‌گیرند.

۴- در طراحی ، تدوین و اجرای طرح‌های تدریس ویژه مهارت پیدا می‌کند.

سرفصل‌های درس:

۱- کلیات (معرفی هدف‌ها، اهمیت و ضرورت درس روش تدریس و تحلیل محتوای کتاب‌های درسی)

۲- معرفی فلسفه ، ساختار و چارچوب برنامه درسی مورد نظر و تعیین جایگاه آن در میان سایر برنامه‌های

درسی

۳- معرفی هدف‌های کلی آموزش کتاب درسی مورد نظر در فصل و بخش‌های مختلف

۴- بررسی ارتباط افقی و عمودی محتوای کتاب مورد نظر با سایر کتاب‌های درسی آن پایه

۵- بررسی نقش نمونه هایی از فعالیت ها و تجربیات یادگیری پیش بینی شده در کتاب برای دانش آموزان
۶- معرفی شیوه های تقسیم کتاب به واحدهای کوچک تر درسی متناسب با ساعات تدریس و اجرای یک
یا دو نمونه از آنها

۷- بررسی تناسب ویژگی های کلی مخاطبین (توانایی های جسمی، ذهنی، عاطفی، اجتماعی) مخاطبین با
محتوای آرایه شده و نحوه تطبیق محتوا با روش های یاددهی - یادگیری در درس مورد نظر

۸- معرفی نمونه هایی از مواد آموزشی مناسب برای تدریس هر درس و آرایه نحوه کاربرد آنها

۹- نقد و بررسی کلی راهنمای معلم (راهنمای تدریس) کتاب درسی مورد نظر

۱۰- آشنایی با روش تحلیل محتوا

۱۱- تهیه و تنظیم جدول های تحلیل محتوا و روش ها

۱۱-۱- تعیین محل و نوع قطعات مربوط به محتوا (متن، تصویر، جدول، نمودار، نقشه، فرمول،
محاسبات ریاضی و ...)

۱۱-۲- تعیین ماهیت قطعات شامل: مفاهیم محسوس، مفاهیم تعریف شده، اصول، قواعد و روش ها و ...

۱۱-۳- تعیین عملکردهای مورد انتظار (دانشی، مهارتی، نگرشی) از یادگیرندگان در سطوح مختلف

یادگیری

۱۱-۴- تعیین روش ها و راهبردهای یاددهی - یادگیری با تأکید بر نقش معلم و فراگیران

۱۱-۵- تعیین نظام ارزشیابی پیشرفت یادگیری

۱۱-۶- انتقادات و پیشنهادهای اصلاحی در مورد ساختار محتوای درس آرایه شده

۱۲- تهیه و تنظیم نمونه ای از جدول های دو بعدی آزمون به منظور تعیین عملکردهای مورد انتظار از
دانش آموزان

۱۳- تطبیق ابزارهای اندازه گیری با عملکردهای مورد انتظار هر قطعه یا مجموعه از قطعات و تعیین بارم مورد
نظر

۱۴- پیش بینی نمونه هایی از انواع ابزارهای اندازه گیری و سنجش پیشرفت یادگیری و مشخص کردن بارم
متفاوت آنها از کل نمره

۱۵- بررسی و ارزیابی نمونه هایی از جداول تحلیل محتوا و روش ها و جداول آزمون تهیه شده توسط دانشجویان

۱۶- نقد و بررسی نمونه‌هایی از فرصت‌ها و فعالیت‌های یادگیری مکمل (فعالیت‌های فردی و گروهی، انجام آزمایش، پژوهش‌های پیش‌بینی شده به وسیله دانشجویان در کلاس

۱۷- آرایه تدریس نمونه از سوی دانشجویان و نقد و بررسی آنها در کلاس با تأکید بر کاربرد انواع آموزشی لازم

نکات مهمی که باید در اجرای این درس مورد توجه قرار گیرند:

- ۱- دانشجو معلمان در طول ترم فعال باشند و این فعالیت‌ها بیشتر از طریق گروه‌ها صورت پذیرد.
- ۲- کلیه فعالیت‌های یاددهی - یادگیری در کلاس به شیوه‌ی آموزشی، کارگاهی انجام شود.
- ۳- ارزشیابی از درس در برگیرنده فعالیت‌های گروهی و فردی دانشجو- معلم باشد.
- ۴- در بررسی و تحلیل محتوای هر ماده درسی به ماهیت درس (نظری - عملی - تجربی - تلفیقی) مورد نظر توجه شود.
- ۵- دانشجو- معلمان ملزم باشند نمونه‌هایی از جداول تحلیل محتوا و روش‌ها و جداول آزمون را با راهنمایی مدرس مربوطه تهیه نموده و در کلاس به نقد و بررسی آن بپردازد.
- ۶- چون سه گروه از دانش‌آموزان استثنایی به طور عمده کتاب‌های درسی خاص خود را دارند لذا پیشنهاد می‌شود که در بخش کارگاهی دانشجویان در قالب گروه‌های کوچک به بررسی و تحلیل محتوای یک ماده درسی از کتاب‌های خاص سه گروه پرداخته و نتیجه را در کلاس گزارش کنند.

نام درس: توان بخشی زبان و گفتار

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان دچار اختلال شنیداری

ساعات درس: ۳ ساعت در هفته

هدف درس: دانشجو پس از گذراندن واحد، مفاهیم زبان و گفتار را درک نموده و انواع اختلالات زبان و گفتار و روش های توان بخشی آنها را بداند و بکار ببرد.

سرفصل های درس:

فصل اول

- تعریف ارتباط ، زبان و گفتار
- روند تولید گفتار، اندام های گفتاری، تولید صوت، تولید گفتار

فصل دوم

- رشد طبیعی زبان و گفتار - حیطة های زبان و گفتار : شکل، کاربرد، محتوا

فصل سوم

- علت شناسی اختلالات گفتار و زبان:
- رشدی: ناشنوایی ، عقب ماندگی ذهنی، آفازی دوران رشد، نقایص خاص زبانی، اتیسم
- اکتسابی : ضایعات مغزی، اختلال در اندام های گفتاری

فصل چهارم

- طبقه بندی اختلالات گفتار و زبان براساس طبقه بندی ASHA

فصل پنجم

- آسیب شناسی اختلالات گفتار و زبان در عقب ماندگی ذهنی و روش های اصلاح آن

فصل ششم

- آسیب شناسی اختلالات گفتار و زبان در نقص شنوایی و روش های اصلاح آن

فصل هفتم

- آسیب شناسی اختلالات گفتار و زبان در سایر موارد- مشکلات اجتماعی، عاطفی، فیزیولوژیک،

مشکلات روانی، نقایص خاص زبان

کار عملی درس: مشاهده ارزیابی و تشخیص اختلالات زبان و گفتار و روش های اصلاحی و آموزش زبان و

گفتار

دروس تخصصی

نام درس: ناتوانی‌های یادگیری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعت تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف درس: هدف از این درس آشنا نمودن دانشجویان با خصوصیات دانش آموزان دچار ناتوانی‌های یادگیری، روش‌های ارزیابی و اصلاح مشکلات یادگیری آنهاست.

سرفصل‌های درس:

فصل اول - کلیات

- تاریخچه، تعریف و طبقه‌بندی ناتوانی‌های یادگیری
- میزان شیوع ناتوانی‌های یادگیری
- سبب‌شناسی ناتوانی‌های یادگیری

فصل دوم - شیوه‌های تخصصی ناتوانی‌های یادگیری

فصل سوم - خصوصیات ناتوانی‌های یادگیری

- مشکلات زبان گفتاری
- مشکلات خواندن
- مشکلات زبان نوشتاری
- مشکلات حساب
- مشکلات اجتماعی - عاطفی
- مشکلات ادراکی - حرکتی

فصل چهارم - روش های بازپروری و آموزشی کودکان و دانش آموزان دچار ناتوانی های یادگیری

- روش ادراکی - حرکتی (کیپارت)
- روش چند حسی (فرنالد)
- روش سازمان دهی اعصاب (دلاکاتو)
- روش رشد زبان (مایکل باست)
- روش استفاده از آزمون ها (فراستیک)

فصل پنجم - تسهیلات و برنامه هایی برای آموزش کودکان و دانش آموزان دچار ناتوانی های یادگیری

- برنامه ریزی آموزشی
- روش های جایگزینی
- مسایل و مشکلاتی که معلم کلاس در خصوص دانش آموزان دچار ناتوانی های یادگیری با آن مواجه است و نحوه مرتفع ساختن آنها

فصل ششم - مطالعات موردی

دروس تخصصی

نام درس: آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال شنیداری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعت تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف کلی: هدف کلی این درس آشنایی دانشجویان با تعریف و علل ناشنوایی، طبقه‌بندی، ویژگی‌ها، شیوه‌های تشخیص این کودکان، شیوه‌ها و مهارت‌های ارتباطی و وسایل کمک شنوایی است.

سرفصل‌های درس:

فصل اول: کلیات

- تعریف ناشنوایی و کم شنوایی
- شدت نقص شنوایی
- ارتباط نقص شنوایی و سن
- انواع نقایص شنوایی

فصل دوم: علل ناشنوایی

- آناتومی و فیزیولوژی گوش
- علل نقایص شنوایی
- میزان شیوع
- نیمرخ‌های رشد

فصل سوم: ویژگی های کودکان دارای نقص شنوایی

- رشد شناختی
- رشد زبانی و گفتاری
- پیشرفت تحصیلی
- سازگاری اجتماعی و شخصی

فصل چهارم: تشخیص و آموزش

- نقش معلم در کلاس
- آشنایی با چگونگی سنجش شنوایی
- محیط یادگیری
- آشنایی با مهارت‌ها و شیوه‌های ارتباطی (اشاره، القبایی، لبخوانی، گفتار خوانی، کلی، شفاهی، شنیداری، طبیعی)
- آشنایی با برنامه تربیت شنوایی
- گروه آموزشی
- استفاده از فناوری در آموزش ناشنوایان (آموزش رایانه ای، استفاده از تلویزیون، ...)
- آشنایی با وسایل کمک شنوایی و طرق استفاده از آن
- کودکان مبتلا به معلولیت های چندگانه
- دوران بزرگسالی و مسایل مربوط به زندگی

دروس تخصصی

نام درس: آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان با اختلال بینایی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعت تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف درس: دانشجویان دوره کارشناسی ناپیوسته در پایان این درس با هدف‌ها، فلسفه، روش‌ها و ویژگی‌های آموزش و پرورش افراد آسیب دیده بینایی آشنا می‌شوند.

سرفصل‌های درس:

- تاریخچه ی آموزش و پرورش افراد آسیب دیده بینایی در جهان و ایران
- هدف‌های آموزش و پرورش افراد آسیب دیده بینایی
- اصول آموزش و پرورش از نظر دانشمندان تعلیم و تربیت
- اصول و سیاست‌های آموزش و پرورش افراد آسیب دیده بینایی
- ساختار آموزش و پرورش افراد آسیب دیده بینایی در ایران
- انواع روش‌های آموزش افراد دچار مشکل بینایی
- نقاط ضعف و قوت کودکان و دانش‌آموزان با مشکلات بینایی
- اصول و روش‌های توان بخشی کودکان و دانش‌آموزان دچار نقص بینایی
- بررسی تعاملات اجتماعی
- آموزش مهارت‌های ویژه (تحرک و جهت‌یابی، ورزش‌های خاص، خودیاری و ...)
- استفاده از الفبای بریل
- غنی‌سازی محیط‌های یادگیری برای کودکان دارای آسیب بینایی
- بکارگیری فن‌آوری روز در محیط‌های یادگیری کودکان دارای آسیب بینایی

دروس تخصصی

نام درس: آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان عقب مانده ذهنی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف درس: دانشجویان در پایان این درس با اصول و اهداف آموزش و پرورش کودکان عقب مانده ذهنی آشنا می‌شوند.

سرفصل‌های درس:

فصل اول: کلیات

- تعریف تعلیم و تربیت ویژه
- مجادله تربیت در برابر طبیعت
- تعلیم و تربیت ویژه به منزله پیشگیری

فصل دوم: جایدهی آموزش کودکان عقب مانده ذهنی

- جداسازی
- عادی سازی (مبتنی بر اصل محیط با حداقل محدودیت، آموزش تلفیقی و فراگیر)

فصل سوم: مدل‌های نظری و روش‌ها

- مدل‌های پزشکی، تحولی و رفتاری
- مدل‌های شناختی، انسان‌گرا و اکولوژیک

فصل چهارم: آموزش انفرادی (IEP)

- تفاوت آموزش انفرادی با آموزش مرسوم
- مراحل آموزش انفرادی و انواع آن

فصل پنجم: سازمان دهی آموزشی برای کودکان عقب مانده ذهنی

- ویژگی های مخاطبین
- محتوا و روش های تدریس
- ویژگی شرایط فیزیکی یادگیری
- ویژگی های معلم

فصل ششم: اهداف آموزش و پرورش افراد عقب مانده ذهنی

- اهداف کلی (مهارت های روزمره زندگی، مهارت های اجتماعی و شخصیتی، مهارت های تحصیلی، آماده سازی و راهنمایی شغلی).
- اهداف دوره های مختلف تحصیلی (پیش از دبستان، دبستان و ...).

فصل هفتم: استراتژی های مناسب در آموزش

- مهارت های تحصیلی (خواندن، نوشتن و حساب)
- مهارت های زندگی

فصل هشتم: سنجش و ارزیابی

- ارزیابی مبتنی بر برنامه ریزی درسی
- ارزیابی پویا، ملاک مدار و هنجار مدار

فصل نهم: استفاده از کامپیوتر و نرم افزارهای مناسب در آموزش و پرورش افراد عقب مانده ذهنی

دروس تخصصی:

نام درس: کاربرد هنر در آموزش و پرورش استثنایی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته

هدف درس: در پایان این درس از دانشجو انتظار می‌رود:

- ۱- با فلسفه و ضرورت وجودی درس هنر در آموزش و پرورش استثنایی آشنا شوند.
- ۲- به چگونگی استفاده از هنرها در آموزش و پرورش استثنایی پی ببرند.
- ۳- در آموزش هنر، مهارت‌های هنری آموزش به کودکان استثنایی را پیدا کنند.

سرفصل‌های درس:

فصل اول

- ۱- هنر و اهداف اصلی تعلیم آن
- ۲- هدف از آموزش هنر در آموزش و پرورش استثنایی
- ۳- رویکردهای تربیتی هنر
 - ۳-۱- رویکرد کودک محوری
 - ۳-۲- رویکرد تلفیق رشته‌های هنری
 - ۳-۳- رویکرد پرورش خلاقیت
 - ۳-۴- رویکرد یادگیری مشارکتی

فصل دوم

۱- طراحی

۱-۱- شناخت خط، رنگ، فضا

۱-۲- اصول طرح ریزی (تعادل، تأکید، پیوستگی، کمپوزیسیون، پرسپکتیو)

۱-۳- آشنایی با ابزار طراحی

۲- نمایش

۲-۱- نمایش خلاق

۲-۲- تأثر عروسی

۲-۳- روش ایفای نقش در کلاس

۲-۴- قصه گویی

۲-۵- بازی های نمایشی، فن بیان

۳- موسیقی

۳-۱- اصوات مطبوع در طبیعت

۳-۲- تقلید صداهای مطبوع

۳-۳- خواندن سرود

۳-۴- ریتم و ملودی

فصل سوم

۱- ترسیم

۱-۱- ترسیم آزاد اشیای طبیعی

۱-۲- نقاشی تخیلی

۱-۳- نقاشی از تجربه ها

۱-۴- تکمیل و رنگ آمیزی نقاشی ناقص

۲- تصویر سازی

۲-۱- مونتاژ پاره های کاغذ

۲-۲- کلاژ تصاویر روزنامه ای

۲-۳- تابلوهای پارچه ای

۲-۴- طرح های رویایی با استفاده از مواد مختلف

۳- چاپ

۳-۱- کارت تبریک چاپی

۳-۲- چاپ با لوازم آشپزخانه

۳-۳- چاپ با کاغذ مرطوب

۳-۴- چاپ های شمعی

۳-۵- چاپ های نخ‌ی

۳-۶- چاپ های پولیمر

۴- مدل سازی

۴-۱- خمیر بازی

۴-۲- گل بازی

۴-۳- مدل های کاغذی و مقوایی

۴-۴- مدل های چوبی

۴-۵- مدل های سیمی

۵- هنرهای تجسمی

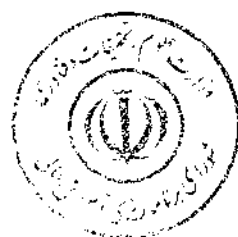
۵-۱- معرق

۵-۲- منبت

۵-۳- خاتم کاری

۵-۴- ترمه دوزی، پولک دوزی، سرمه دوزی

۵-۵- سفالگری

دروس تخصصی

نام درس: روش های بازپروری اجتماعی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان عقب مانده ذهنی

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته

هدف کلی: دانشجویان در این درس با رشد اجتماعی کودکان ، مهارت های اجتماعی و روش های آموزش آن آشنا می شوند.

سرفصل های درس:

فصل اول : کلیات

- اجتماعی شدن
- شناخت اجتماعی
- مهارت اجتماعی
- رشد اجتماعی و عوامل مؤثر بر آن

فصل دوم : دیدگاه های رشد اجتماعی

- دیدگاه شناختی
- دیدگاه پردازش اطلاعات

فصل سوم: مراحل رشد اجتماعی

فصل چهارم: ارزیابی و سنجش مهارت های اجتماعی

- روش های ارزیابی (ارزیابی توسط بزرگسالان ، همسالان ، مشاهده رفتار و ...)
- جمع بندی نتایج ارزیابی (انتخاب مهارت، تعریف مشخص از مهارت، تعیین اجزای اصلی مهارت)

فصل پنجم: روش های آموزش مهارت های اجتماعی

- مربیگری
- تمرین هدایت شده
- مدل سازی
- ایفای نقش
- شکل دهی رفتار
- مهارت های حل مسأله
- بازخورد، تقویت و تمرین

فصل ششم: آشنایی با روش های نگهداری و تعمیم مهارت های اجتماعی

- تغییر دادن جنبه های آموزش
- آموزش به کار گیری واسطه ها
- تغییر برنامه ارایه تقویت

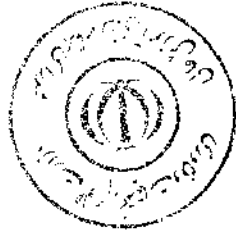
فصل هفتم: آشنایی با نمونه هایی از فهرست های مربوط به مهارت های اجتماعی در سنین مختلف

- کار عملی دانشجویان: تدوین برنامه آموزش مهارت اجتماعی خاص، تحلیل مهارت و ...

- امتحان فیزیولوژی
- فیزیولوژی جانوری
- زیست‌شناسی از استخوان تا استخوان
- زیست‌شناسی در مفاصل و مفاصل
- زیست‌شناسی در مفاصل و مفاصل
- زیست‌شناسی در مفاصل و مفاصل
- زیست‌شناسی در مفاصل و مفاصل

تاریخ: اول فصل

موضوع: فیزیولوژی

تاریخ: اول فصل

موضوع: فیزیولوژی

تاریخ: اول فصل

موضوع: فیزیولوژی

تاریخ: اول فصل

موضوع: فیزیولوژی

تاریخ: اول فصل

موضوع: فیزیولوژی

- ... ایشیا و ...

- ایشیا

- انگلستان

- چین

- ژاپن

- (تجزیه) آموزش خاص - آموزش خاص (آموزش جهانی) کشورهای مختلف در کشورهای استثنائی و پرورش و پرورش

فصل سوم

- بررسی و ارزیابی برنامه آموزشی

- بررسی اجتماعی

- بررسی اقتصادی

- بررسی و مقایسه سیستم های مختلف با توجه به تفاوت های آموزشی و مقایسه و مقایسه

- امکانات مورد نیاز آموزشی

- مسائل و موانع فرهنگی

- آموزش و مسائل و مشکلات

- بررسی و مقایسه سیستم های مختلف با توجه به تفاوت های آموزشی و مقایسه و مقایسه

- آموزش و مقایسه (تجزیه) و مقایسه و مقایسه

فصل دوم

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။ (အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါများကို အသုံးပြုပါ။)

- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။
- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။
- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။
- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။
- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။
- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။
- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။
- ၂- အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

အောက်ဖော်ပြပါများကို ဖြေဆိုပါ။

کتابخانه مرکزی

- کتابخانه مرکزی و اسناد و مطبوعات
- کتب - کتب خطی - کتب چاپی
- کتب خطی
- کتب چاپی
- کتب خطی (مخطوطات)
- کتب خطی و کتب چاپی
- کتب خطی
- کتب خطی و کتب چاپی
- کتب خطی
- کتب چاپی

کتابخانه مرکزی

کتابخانه مرکزی - کتب خطی و کتب چاپی - کتب خطی و کتب چاپی

کتابخانه مرکزی - کتب خطی و کتب چاپی

کتابخانه مرکزی

کتابخانه مرکزی - کتب خطی و کتب چاپی

کتابخانه مرکزی - کتب خطی و کتب چاپی

کتابخانه مرکزی - کتب خطی و کتب چاپی

کتابخانه مرکزی

- (... 6 ھجرت، ۱۸۸۷ء)
- ۱۸۸۷ء
- ۱۸۸۷ء
- ۱۸۸۷ء
- ۱۸۸۷ء
- ۱۸۸۷ء
- ۱۸۸۷ء

۱- ۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

۱- ۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

۱- ۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء:

۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

۱۸۸۷ء

نام درس: توان بخشی حرفه‌ای

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف درس: آشنا نمودن دانشجویان با روش‌های توان بخشی حرفه‌ای و ایجاد زمینه‌های خودکفایی اقتصادی افراد عقب مانده ذهنی

سرفصل‌های درس:

- تعریف نقص، ناتوانی، معلولیت، توان بخشی، توان بخشی حرفه‌ای و اهمیت آن
- اعضای تیم توان بخشی حرفه‌ای و وظایف تیم
- جنبه‌های حقوقی و قانونی کار معلولین در ایران و سایر کشورها (ملی و بین‌المللی)
- ضرورت زمینه سازی حرفه‌ای در دوران مدرسه و تمهیدات لازم (پیش حرفه‌ای)
- ویژگی‌های روانی، جسمی و ذهنی مشاغل مناسب برای معلولین
- ارگونومی در توان بخشی حرفه‌ای
- سنجش (ارزشیابی) حرفه‌ای معلولین
- آموزش حرفه‌ای
- کاریابی و مراکز کاریابی دولتی و غیر دولتی
- مشاوره حرفه ای به معلولین
- بسط و تعمیم توان بخشی حرفه‌ای در جامعه (الگوی توان بخشی مبتنی بر جامعه)

کار عملی :

- بازدید از مراکز آموزش مهارت های حرفه ای (ویژه دانش آموزان عقب مانده ذهنی) سازمان آموزش و پرورش استثنایی و مراکز حرفه آموزی سازمان بهزیستی و تهیه گزارش از آن
- مطالعه موردی: ارزیابی و تجزیه و تحلیل مهارت‌های مربوط به یک حرفه و طراحی مراحل آموزش حرفه‌ای مورد

دروس انتخابی

نام درس: بریل پیشرفته

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته در دو جلسه

هدف درس: در پایان این درس، دانشجویان دوره کارشناسی ناپیوسته آموزش و پرورش کودکان استثنایی، با مفاهیم و کاربردهای علائم، نشانه‌ها و نگارش خط بریل در زمینه‌های فارسی، انگلیسی و ریاضی دوره‌های راهنمایی و متوسطه آشنا می‌شوند.

سرفصل‌ها:

- تاریخچه کوتاه نویسی
- هدف و ضرورت آموزش کوتاه نویسی برای نابینایان
- خصوصیات یک کوتاه نویسی مناسب
- آشنایی با کوتاه نویسی انگلیسی در خط بریل
- آشنایی با کوتاه نویسی فارسی در خط بریل
- شیوه املا نویسی فارسی در خط بریل
- آشنایی با علائم و نشانه های ریاضی در خط بریل (دوره های راهنمایی تحصیلی و علوم انسانی متوسطه)

دروس انتخابی

نام درس: روان شناسی کودکان نابینا و نیمه بینا

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: آموزش و پرورش کودکان با اختلالات بینایی

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف درس: در پایان این درس، دانشجو با ساختار روانی و رفتارهای کودکان آسیب دیده بینایی آشنا می شود.

سرفصل های درس :

آسیب بینایی و نیازهای فردی

- مقررات موجود در باره کودکان مبتلا به آسیب بینایی
- معلولیت، ناتوانی، آسیب
- زمینه های یادگیری (نابینایان) و پژوهش های اخیر

بینایی و آسیب بینایی

- تعریف آسیب بینایی
- علل آسیب بینایی
- تشخیص آسیب بینایی (آزمون ها)

فرآیند رشد و تأثیر آسیب بینایی

- اهمیت ویژه بینایی
- ظرفیت های دیداری کودکان خردسال
- ویژگی های شناختی کودکان نابینا
- تحرک و آسیب بینایی (مهارت حرکتی)
- رشد اجتماعی نابینایان

نام درس: تحرک و جهت یابی پیشرفته

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته

هدف درس: در پایان این درس، دانشجویان دوره کارشناسی ناپیوسته با روش‌های تکمیلی و راهبردهای عملی در فعالیتهای روزمره و تجهیزات مورد نیاز تحرک و جهت یابی آسیب دیدگان بینایی آشنا می‌شوند.

سرفصل‌های درس:

- ضرورت و مفاهیم اساسی در تحرک و جهت یابی
- توازن، تن آگاهی و نقش اندام ها
- آگاهی فضایی - مکانی و محدودیت های حاصل از فقدان حس بینایی
- ادراک شنیداری و راه های تربیت و تقویت آن برای بهره گیری افراد نابینا و کم بینا
- ادراک جنبشی - لمسی و راه های تربیت و تقویت آن به منظور بهره گیری افراد نابینا و کم بینا
- هماهنگی چشم و دست، چشم و پا و اعمال حرکتی ظریف ، متناسب با درجات باقی مانده بینایی
- بهره‌گیری از مهارت‌های تحرک و جهت‌یابی در فعالیتهای گروهی، بازی‌ها و ورزش‌های نابینایان

کم بینایان

- تجهیزات و امکانات مورد نیاز در تحرک و جهت یابی
- نحوه جهت یابی و حرکت در محیط های ناآشنا و آب و هواهای متغیر
- آشنایی با ارزیابی مهارت های ادراکی- حرکتی نابینایان و کم بینایان

نام درس: روش محاوره در زبان آموزی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: زبان آموزشی و روش های ارتباطی

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف درس: دانشجویان در پایان این درس، ضمن آشنایی با رویکردها، اصول و برنامه های آموزش زبان با روش محاوره طبیعی برای زبان آموزی به کودکان دچار نقص شنوایی نیز آشنا می شوند.

سرفصل های درس:

فصل اول:

۱- رویکردهای آموزش زبان به کودکان دچار نقص شنوایی

- رویکرد ساخت گرایانه (کلید زبان فیتز جرالد، اپل تری، رودایلند)

- رویکرد طبیعی (غیر مستقیم، محاوره ای، زبان کلی، شیوه های آموزشی مبتنی بر تجربه)

۲- اصول آموزش زبان در رویکرد طبیعی

۳- نکاتی در مورد برنامه آموزش زبان

فصل دوم:

۱- تمرین سرکلید های درس زبان با روش سنتی و یا ساختاری

۲- تمرین آموزش صرف و نحو با تکیه بر ادات استفهام به روش محاوره ای

نام درس: زبان آموزی و روش های ارتباطی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف درس: دانشجویان در پایان این درس، ضمن آشنایی با زبان و تحول آن در کودکان ناشنوا با شیوه‌ها و مهارت‌های ارتباطی در ناشنوایان آشنا می‌شوند.

سرفصل های درس:

فصل اول: مباحث نظری زبان آموزی

- تعریف زبان
 - کنش زبان و اشاره
 - تحول زبان در کودک شنوا
 - تحول زبان در کودک ناشنوا
 - یادگیری زبان
 - عوامل مؤثر در تحول و یادگیری زبان
 - برقرار ارتباط و زبان
 - آشنایی با جنبه های زبان (شکل، محتوا، کاربرد)
 - آشنایی با اصول آموزش زبان به کودکان دچار نقص شنوایی
 - آشنایی با زبان دریافتی و زبان بیانی
 - آموزش کلی زبان دریافتی ، آموزش خاص زبان دریافتی، شواهد فهم زبان دریافتی
 - مراحل رشد زبان بیانی، آموزش کلی زبان بیانی، آموزش خاص زبان بیانی، شواهد کاربرد خود انگیخته
- بیان

فصل دوم: روش های ارتباطی در ناشنوایان

- آشنایی با زبان اشاره و اشارات الفبایی
- آشنایی با گفتارخوانی و لبخوانی
- آشنایی با ارتباط کلی
- آشنایی با روش طبیعی
- آشنایی با شیوه تعاملی نگر شفاهی - شنیداری
- استفاده از مقدار باقی مانده شنوایی / سمعک
- ایجاد محیط شنوایی

نام درس: ارزیابی و توان بخشی شنوایی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: آموزش و پرورش و توان بخشی کودکان دچار اختلال شنوایی

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف درس: آشنایی با روش‌های ارزیابی و توان بخشی شنوایی به ویژه در کودکان دچار نقص شنوایی

سرفصل‌های درس:

فصل اول

- مروری بر ساختمان و عملکرد دستگاه شنوایی: صوت - گوش خارجی - میانی، داخلی - عصب ۸ - مسیرهای شنوایی - مغز

فصل دوم

- آشنایی با ارزیابی شنوایی: آزمون‌های رفتاری شامل: جهشی - مورو - APR - آزمون‌های شرطی سازی و جهت یابی
- معرفی آزمون‌های غیر رفتاری تمپانومتري- رفلکس‌های صوتی AR - موارد کاربرد تست‌های الکتروفیزیولوژیک

فصل سوم

- ادیومتری - ادیوگرام خوانی - طبقه بندی کم شنوایی ها براساس dB و میزان معلولیت

فصل چهارم

وسایل کمک شنوایی فردی: سمعک و عملکرد آن - انواع سمعک - نحوه استفاده از سمعک - کنترل کاربرد نگهداری و تنظیم سمعک توسط معلم و والدین - رفع اشکالات جزئی سمعک در کلاس و منزل

فصل پنجم

سمعک های ارتعاشی ، لمسی - کاشت حلزون

وسایل کمک شنوایی گروهی: سیستم لوپ - FM - گوشی های سیم دار و ...

فصل ششم

معلولیت شنوایی و عوامل مؤثر در میزان معلولیت مثل میزان، نوع و زمان کم شنوایی و شکل ادیوگرام

فصل هفتم

- تربیت شنوایی و آزمون تربیت شنوایی

- طراحی اهداف و محتوای تربیت شنوایی برای کودکانی با کم شنوایی متوسط تا شدید و شدید تا عمیق

مادرزادی

فصل هشتم

- گفتار خوانی و عوامل مؤثر در گفتار خوانی

- ارزیابی رسمی و غیر رسمی گفتار خوانی

- روش های آموزش گفتار خوانی

پیشنهاد کار عملی: برای فصول دوم، سوم، چهارم و هفتم توصیه می شود یک جلسه بازدید از مدرسه و با

کلینیک شنوایی شناسی به عمل آید.

نام درس: بازی درمانی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: اختلالات رفتاری و روش های اصلاح رفتار

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف درس: هدف از این درس آشنا نمودن دانشجویان به اهمیت بازی و تأثیر آن در رشد همه جانبه (جسمی، ذهنی، عاطفی) و اجتماعی شدن کودکان می باشد.

سرفصل های درس :

فصل اول - مقدمه

- تعاریف و دیدگاه های مختلف درباره بازی درمانی
- اهمیت بازی در رشد همه جانبه بدنی، ذهنی، عاطفی و اجتماعی کودکان
- اتاق بازی و وسایل پیشنهادی

فصل دوم - نقش بازی در دوران کودکی

- نقش بازی در رشد شخصیت کودک

فصل سوم - کاربردهای مختلف بازی در درمان کودکان

- رابطه کاری
- دفاع های کودکان
- تسهیل بیان کلامی
- تخلیه مطالب ناخودآگاه و تنش
- اهمیت تکاملی بازی

فصل چهارم - بازی درمانی غیر مستقیم

- کودک
- درمانگر
- شرکت کننده واسطه - پدر یا مادر جایگزین آنها
- اصول هشتگانه بازی درمانی

فصل پنجم - موارد استفاده در امر آموزش و پرورش

- کاربرد عملی در کلاس درس
- کاربرد، در زمینه روابط بین مربی - والدین
- کاربرد، در زمینه روابط بین معلم و مسوولان واحد آموزشی

دروس انتخابی

نام درس: طراحی فعالیت های آموزشی و توان بخشی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳ ساعت در هفته

هدف درس: دانشجو در پایان این درس، می تواند براساس مشکلات رفتاری و آموزشی دانش آموزان، فعالیت های آموزشی و توان بخشی مناسبی را طراحی نماید.

سرفصل های درس:

- هریک از دانشجویان یا گروه های دو الی سه نفره از آنها، موردی را انتخاب نموده پس از مشاهده و ارزیابی اولیه، مشکل را شناسایی و به طراحی فعالیت های آموزشی- توان بخشی و یا اصلاح رفتار پرداخته و به طور عملی آن را اجرا می نماید. نتیجه جلسات مداخله را در کلاس مطرح نموده و دانشجویان دیگر با راهنمایی استاد مربوطه در مورد نقاط ضعف و قوت طرح با توجه به مبانی علمی بحث نموده و پیشنهادهای خود را ارایه می دهند.

دروس انتخابی

نام درس: رسانه‌های آموزشی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف های درس: در پایان این درس از دانشجو انتظار می رود:

- ۱- با جایگاه رسانه آموزشی در طراحی یک درس آشنا شود
- ۲- چگونگی کاربرد رسانه ها را در هریک از رشته‌های آموزش کودکان استثنایی بداند.
- ۳- انواع رسانه‌هایی که در آموزش کودکان استثنایی مؤثر هستند را بشناسد.

فصل اول

- مقدمه
- تاریخچه و مفهوم تکنولوژی آموزشی
 - ۱- سرنوشت انسان و تعلیم و تربیت
 - ۲- تکنولوژی آموزشی و چالش های امروز، دورنمای آینده
 - ۳- ماهیت، محتوا و کاربرد تکنولوژی آموزشی
 - ۴- انتقال دانش و تحول رسانه‌های آموزشی در جهان
 - ۵- آموزش و پرورش ایران در پایان قرن بیستم
 - ۶- تحول رسانه های آموزشی در آموزش و پرورش استثنایی

۳- ...

۲- ...

۱- ...

...

...

۵- ...

۴- ...

۳- ...

۲- ...

۱- ...

...

...

۵- ...

۴- ...

۳- ...

۲- ...

۱- ...

...

...

فصل پنجم

تصاویر آموزشی

- ۱- معرفی تصویر آموزشی
- ۲- خصوصیات تصویر آموزشی
- ۳- تصویر خوانی
- ۴- چگونگی جنبش تصاویر

فصل ششم

رسانه های شنیداری

- ۱- کاربرد رسانه های شنیداری در آموزش کودکان استثنایی
- ۲- انواع رسانه های شنیداری
- ۳- چگونگی بهره گیری از رسانه های شنیداری در آموزش

فصل هفتم

رسانه های لمسی

- ۱- انواع رسانه های لمسی
- ۲- ویژگی های رسانه های لمسی
- ۳- چگونگی کاربرد رسانه های لمسی در آموزش

فصل هشتم

نمایش عروسکی

- ۱- مزایا
- ۲- انواع نمایش عروسکی

۳- طرز استفاده از عروسک ها

۴- چگونگی استفاده از عروسک های نمایشی در آموزش

فصل نهم

عکاسی

۱- ساختمان دوربین عکاسی

۲- نقش سرعت و دیافراگم در عکاسی

۳- طرز تهیه عکس و اسلاید

۴- کاربردهای عکاسی در آموزش

فصل دهم

جامعه به عنوان مرکز یادگیری

۱- منابع آموزشی موجود در جامعه

۲- برگزاری گردش های علمی

۳- مردم به عنوان منابع آموزشی

۴- دعوت از متخصصان به کلاس درس

فصل یازدهم

بسته های آموزشی

۱- مواد یادگیری انفرادی برای فراگیران

۲- راهنمای تدریس

۳- آزمون ها و ابزار اندازه گیری تشخیصی

۴- وسایل آموزشی مورد استفاده در کلاس درس

۵- تجهیزات دیداری- شنیداری

دروس انتخابی

نام درس: نارساخوانی و نارسانویسی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ناتوانی های یادگیری

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف کلی: هدف از این درس آشنایی دانشجویان با نارساخوانی، نارسانویس و روش های ارزیابی و درمان آنهاست.

سرفصل های درس:

فصل اول: کلیات

- تعریف ناتوانی های ویژه یادگیری
- طبقه بندی ناتوانی های ویژه یادگیری
- خصوصیات کودکان مبتلا به ناتوانی های ویژه یادگیری

فصل دوم: نارساخوانی

- تاریخچه توجه به کودکان نارساخوان
- تعریف نارساخوانی
- ویژگی های کودکان نارساخوان
- تئوری های مربوط به نارساخوانی
- نحوه ارزیابی و تشخیص نارساخوانی
- روش های آموزش به کودکان نارساخوان
- نقش والدین در بهبود کیفیت آموزشی کودکان نارساخوان

فصل سوم: نارسانویسی

- تاریخچه توجه به کودکان نارسانویس
- تعریف نارسانویسی
- ویژگی های کودکان نارسانویس
- تئوری های مربوط به نارسانویسی
- نحوه ارزیابی و تشخیص نارسانویسی
- روش های اصلاح و درمان نارسانویسی شامل:
تقویت حافظه دیداری، تقویت تمیز دیداری، تقویت دید واگرا و همگرا، تقویت خوب دیدن (تقویت حرکت های چشم)، تقویت دید دو چشم، تقویت حساسیت شنوایی، تقویت حافظه شنوایی ، پرورش دقت، اصلاح مشکلات آموزشی.

دروس انتخابی

نام درس: روان شناسی و آموزش کودکان تیزهوش و خلاق

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۲ ساعت در هفته

هدف کلی: هدف از این درس آشنایی دانشجویان با روان شناسی و نوع آموزش کودکان تیزهوش و خلاق است.

سرفصل درس:

- تعریف
- طبقه بندی
- خصوصیات کودکان تیزهوش و خلاق
- نقش والدین
- نحوه ارزیابی
- خلاقیت

